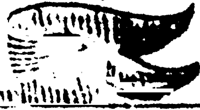
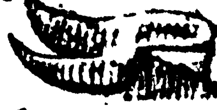
યા અલી મદદ





કલામે અલી

યાને

મૌલાકે કલામ



ફાયદએ આમકે
છાપકે ઇજ્હાર કીઆ,

અલાઉદ્દિન ગુલામહુસેન

માલીક
મતબએ ગુલામે હુસેની

બમબઇમેં
અપને મતબેમેં છાપા હુએ
સને ૧૯૯૬

કીમત બારા આને.

બિસમિલ્લાઁ હિર રહામા નિર રહીમ.



અવ્વલ જીકર અલ્લાઁ.હકા, જે હએ ર-હીમ રહેમાન; દુયમ કલમા મોહમ્મદકા, જે:હએ ધીન ઈમાન; સયુમ કલામ મૌલાકા, સો હીંદી બોલ સુનાયા હએ; યે ખજીના જવાહેરકા હએ, સો જાહેર કર બતાયા હએ.

બયાને સાચં મીગોય દ.

સુનો ભાઈ મોમિનો, મૌલાકે કલામકા બયાન; કહા હએ કે ઈમાન મરદકા, સો તું સુખનસું પહેછાન; જે સુખન મને હએ સાચા, સો હએ

સાચા ઈમાની; ઈમાનકે સાચકી હએ,
સુખન નીશાની. ૨ ❀ સાચંસે હએ મરદ
કા છોટકા, ભાઈ સાચી વાચા રાખો
મુખ; જુઠ બોલે સો બોહોત દુખ પાવે,
સાચ બોલે સો કબી ન પાવે દુખ; સાચા
બોલો સાચા ચાલો, કે મોમિનકા હએ
સાચા દીન; યે ફરમાયા શાહે ઓલી-
આ, આપ મન રાખો સાચા યકીન. ૩. ❀
સાચી દોસ્તી ઊસકી જાણો, જે કૌ-
લ મને હએ સાચા; સાંચા મીતર સો-
ઈ જાણો, જે મીતરસે સાચી રાખે વા-
ચા; પ્રીત કરીએ સાચે સું, જે બોલે
સોઈ નીભાવે; તો સાચે સાહેબ બેહે-
શત દણે કીઆ, પ્રીત કરે સો પાવે. ૪

ચલણી ચલીએ ગુનાહ ન કરીએં, ઈમા
ન રાખો સાચા; ઊતમ ચલણી યેહી જા
ણો, જે સાચી રાખો વાંચા; ચલણી ચ
લીએં ઊદમ કરીએં, સો બીચારીને કર.
નાં; કે ગુનાહ ન હોવે જીસમેં શંકા, ર
બસેં તો સ઼હી ડરનાં. ૫ ❁ જે કોઈ સા
ચે પંથ ચાલે, સબ કોઈ ઊસકે પંથમેં આ
વે; સાચે પંથકી યેહી નીશાની, જે સાચા
પંથ સબકે મન ભાવે; અલ્લાહ એક જાણો
સરજનહાર; મુહમ્મ઼દ જાણો અલ્લાહકા
નબી; નબીજીકે પીછે સાહેબ ખીલાફત,
સચ કર માનો મુરતજા અલી. ૬ ❁ સા
ચા નબી હએ દોસ્ત ખુદાકા; ઔર઼ સા
ચા તો હએ ખુદાવંદ આપ; સાચા બો

લનહારકું પનાહ ખુદાકી, ઊસકું કુછ ન પોંહોંચે સંતાપ; સાચા કિલાવે દોસ્ત ખુદાકા, સાચે પર સદા હએ રહેમત રબ કી; સાચા ખુદાકું હાજર બુજે, કે ખુદા હએ દીલમેં ખલકત સબકી. ૭ તાજગી મોમિનકી સાચસેંથી હએ, યે કલામ તું સહી સચ કર માંન; સાચસુ ઈમાન સાચા જાણો, ઔર સાચસો તાજગી નીશાન; અલ્લાહ એક મોહમ્મદ નબી, મૌલા અલી હએ નબીજીકે ઠામ; ઈસ રીત ઈમાન લેઆઓ કરો કબુલ, યે હએ હુકમ કલાંમ. ૮

બયાન બીરાધરી.

ભાઈ વએ તેરા જાણો, જે કુછ તુજે

દેવે માલ; નહીં ભાઈ વએ હએ તેરા, જે હોવે તેરે બાપકી આલ; દુનીઆંમેં દોસ્ત વએ જાણીએં, જે કરે માલકી મદદ; દુનીઆંકી મદદ માલ હએ, આપ અમલ છોડાએસી અબદ. ૯ ❀ ભાઈ વએ તેરા, જે સખતીમેં રહે તુજ સંગ સંગાત; નહીં ભાઈ વએ તેરા, જે હોવે તેરા હમજાત; ભાઈ વએ તેરા, જેં કઠન વેલા તુજે આવે કામ; નહીં ભાઈ વએ તેરા, જે માં બાપ જાયા ધરે આ ભાઈ નામ. ૧૦ ❀ ભાઈ વએ તેરા જે તુજકું ચાહાવે, ઔર બતાવે નેક કામ; નહીં ભાઈ વએ જે નસલ બાપકી; ઔર ડુબાવે તેરા નામ; તો ભાઈ સોઈ

ભાંમેં ભાવ ઐસા રહે, જે કરે હકકી રા
હા નુમાઈ; જે દુનીઆં લાલચ ખુદા
ભુલાદે, સો હએ દુશમન વો નહીં ભા
ઈ. ૧૧❀ ભાઈ તેરા ઉસકું જાણો, જે હ-
રદમ કરે નેક નસીહત; બુરે કામસે સ
દા બચાવે, જીસ બુરાઈસે હોવે ફજીં
અત; તો દુનીઆં મોહબત સદા બુ-
રી હએ, યેહી ફજીંઅત ઔર ગુમરા-
ઈ; મોહબત મૌલાકી રાહા સીધી
હએ, જે બતાવે સો સાચા ભાઈ. ૧૨❀
ઈસ જંમાને કે ભાઈ ઐસે, જે ભાઈયોં
કા અએબ ઢુંઢનહારે; અએબ દેખ રૂસ-
વા કરે, ઔર સુનાવે લોક સારે; ભાઈ
યોંકા અએબ ઢુંઢે ભાઈ, ઐસી વેલા

બનો; તો પરલોક અએબ ઢુંછે; સો અચરત નહીં માનો. ૧૩

બયાન ફઝીલતે અદબ.

અદબ સિખાઓ, અપને અહેલ ઔર ઐયાલ; તોં નફા સહી બખશા. અપને બાલ ગોપાલ; અદબ સીખાયા જીને, અપને પુત ઔર ધીઆ; તો સહી બોહોત નફા લે; ઊન્હો કું દીઆ. ૧૪ અદબ મરદકા, સો ભલા હએ બનો; બે અદબકે સોનેથી, અદબ ભલા હએ પહેછાનો; અદબસે જીને કીઆ, પર દીલ ખુશીઆલ; યે ભલા હએ ઉસથી, બે બેઅદબીસેં દેવે માલ. ૧૫ મરદકા

ઘરેણાં અદબ હએ, જ્યું ઔરતકું
સોના રૂપા સિંનગાર, યે સુનકર મનમાં
હે રાખો, ફરમાયા સાહેબે જુંલફકાર,
અદબ ચલીએં અદબ બએઠીએં, અદબ
સેંથી કરીએં બાત, જે કોઈ દેખે જેકોઈ
સુને, સો તુમસેંથી હોવે ખુશીઆલ.૧૬
સોના કુંછનેસે હએ યે ભલા, જે આપ
કાજેં ઢુંઢે અદબ, કે સોનાતો દુનીઆં
માંહે રહેસી, અદબ મીલાએસી અપ-
નાં રબ, અદબ યે જે આપકું બંદાજં
ને, ઔર સરજનહારકા હરદંમ જંપી
એ જાપ, એસી ચલણી જે કોઈ ચલે
આ, ઊને પાયા સરજનહાર આપ.૧૭
અદબ મરતબા બોહોત બડા હએ,

જએસા અદબ તએસા નસીબ; બેઅદ
બકું કોઈ નહીં ચાહાવે, બાઅદબ રહે
સબકે કરીબ; તો સબખલકતમેં આપ
ખાલક હએ, એસા સમજ કરીએ. અદ-
બ; બેઅદબ નહીં રબકું પાવે, બાઅદબ
ને પીછાના રબ. ૧૮.

૬૨ બયાન તારીફ સખાવત મીગોયદ.

જહેર કરણીં સખાવતમેં, અપની દૌ
લત ઔર પુંજી; યેભી હએ શુકર ખુદા
એકા, દીલમેં સહી કર બુજી; છીપાણી
નાહીં ભાઈ, જે નેઆંમત દીતી દાતાર;
યેભી શુકર નેઆંમતકા, બોહોત હુવા
શુમાર. ૧૯. સખાવત કરો જેકુછ પા-

યા, આગમ ચીંતા કરણી નાહીં; યે કામ તેરા હુવા સહી, જેકુછ દીઆ રાહ ઈલાહી; જેકુછ પાયા સો ઉડાયા, રબકી રાહાકા કીઆ કાંમ; કલ કરૂંગા યું નાં કેહેનાં, કલકા કએસા લેના નાંમ. ૨૦.❁ ખએર જે દેણાં સો, ખુશહાલ હોકર દેણાં દીલ ભીતર; હંસ મુખ હોકર ખએર દેવે, તો દુના પાવે અજર; જે હંસ મુખ દેવે, ખએર ખએરાતકા માલ; આછી રીતભાત જ્યું, લેનેવાલા હોવે ખુશીઆલ. ૨૧.❁ જે અહેસાન કરે ઉસે બખાને, ઊસકા યે હએ બીચાર; જે દેણાં સો મનવાર કરૂ દેણાં, તો ભલા કહે સંસાર; મૌલા ફરમાવે કે દેણાં યું, જ્યું પર દીલ ખુશીઆ

લ હોવે; જે પર દીલ કુડા કર દેવે, તો
અપનાં દેનાં ખોવે. ૨૨ ❀ ઉત્તમ માલ વ-
એ જનો, જે ખરચા જવે રાહે ખુદાએકે કાં
મ; લાખ દોલાખ ઉતંમ નહીં, ઉતંમ વ-
એ કોડી જે દીજેં ખુદાએકે નાંમ; બોહોત
ખાયા બોહોત ખરચા, બોહોત બડા ઘર
કીઆ; યે માલ સબ ધુલ મીલાયા, ઊતં
મ વએ જે રાહે ખુદાએકે દીઆ. ૨૩ ❀ જે
કુછ ખટો કમાઓ ખુદાએસું પાઓ, બો
હોત ઉસે બાંટ જ દેણાં; થોડે મને
આપજ ખાઓ, રબકું તેરેસે હએ હીસા-
બ લેણાં; જે નેઆંમત ખુદાને બંદેકું દી-
તી, તો બંદા દેવે રાહા ઈલાહી; થોડે
મને આપ ગુજરાંને, તો લેખે વેલા છોટ

કા પાઈ. ૨૪ ❀ કરીમકા સાયા સબકો-
ઈ ચાહાવે, સબકોઈ કરે ઊસે દોઆં સ-
દા; તો નીત નીત ઊસકા ભલા હોવે, ઊસ
ઊપર કરમ કરે ખુદા; કરીમ વઅે જે આ-
પ થોડા ખાવે, ઔરકું ખીલાવે બોહોત; યે
બડાઈ સબસે નેઆરી, ઈસ બડાઈકું નહીં
આએસી ફૌત. ૨૫. ❀ સખી ખુદાકું નજદીક
ભાઈ, સખી તો હોવે ખુદાકા હબીબ; સ-
ખીકું સબકોઈ દાતા કહેવે, સખીકા તો
હોવે બડા નસીબ; સખાવત કીએસે બ-
રકત હોવે, સખીકા ઘર હોવે બોહોત આ
બાદ; જ્યું પારસથી સોના હોવે, તીઊં સ-
ખાવત દૌલતકું કરે જીઆદ. ૨૬. ❀ લેઆ-
ઓ જે કુછ હએ તુમારે પાસ, ખુદાએકી રા

હામેં દેણાં સબ; તો ખલકત તુજે નેક બખાને, ઔર તુજ ઊપર રાજી હોવે રબ; જે માલ ખાસા ને અંત પીઆરા, સો લે ખરચો ખુદાએકે કાંમ; તો કાદર તુજપર. કરમ કરે, ઔર દુનીઆંમેં રહેવે તેરા નેક નાંમ; ૨૭. યતીમ લડકા જે કોએ ખુદાએ કારનં પાલે, ઔર આપ સિર લેવે ખરચ ખાંનાં; રાજક તો રોજી દોનુંકું દેવે, પાલનેકા તો સબ હએ બહાના; ખરચ ખાંનાં પારકા, આપ સિર લેવે જે સખી દાતાર; તો ઊસ દાતારકી રોજી અદકી હોવે, ઔર ઊસકીભી રોજી દેવે સીરજનહાર. ૨૮. જંઈફકા હથીઆર પુકાર હએ, સબ આગલ વએ કરે ફરીઆદ; જે કોઈ

ઊસે દુખ દેવે, તો ફરીઆદ કર ચાહાવે અપની દાદ; જીસે ઔર નહીં બા બંધવ નહીં, નહીં ઊસે માલકી ખુશાતી; જે કોઈ ઊસે દુખ દેવે, તો ફરીઆદ કરે ઓર કયા કુછ હોવે ઊસથી; ૨૯.❀જઈફ જો હોવે બંતસે, કે જઈફ હુવા હએ બીના માલ; તો અદકી બડાઈ હએ આપકી, જો જ-ઈ પુંછો ઊસ જઈફકા હાલ; આપસેંથી જીસે ઔર થોડા, ઊસ સાથેં બોહોત હો ઈએ નરમ; જ્યું બણો ત્યું કરો ભલાઈ, તો તુંમ ઊપર અલ્લાહ કરે કરંમ. ૩૦❀ સખાવતકા ઈકબાલ જાણો, જો બખશીસ કરો મનવારી; કે જીસ કીસીસે રીઆયત કરો, ઊસકી બોહોત કરો દીલદા

રી; સખાવત કીએસે યે ગુન હએ, જો
હોવે કીસીકા દીલ શાદ; નો મનવારસેં
હાવે શાહી અદકી, યે જુકતા સુનકર રા-
ખો યાદ. ૩૧.❀ સદકા ખએર ખએરાત
જાંણો, જો કુછ દેઓ ખુદાએકી રાહા;
જો લેનેવાલેપર મિંનँત છોડો, તો સવા
બથી હોવે અદકા ગુનાહા; જો ખએર
કરો ખુદાએ કારૂણ, ઓર જો કુછ દેંઓ
ખુદાએકે નામ; તો લેને વાલેપર પાડ ન
છોડો, તો સુધરેં તુંમારે આકિબત કાંમ.
૩૨.❀ બોહોત હાથ ખાંણે પર પડે, તો બ-
રકત અદકી આવે; થોડે ખાણેમેં બોહોત
સંતોખે, જો એક બાસનમેં ખાવે; યાર જ
ને અકઠે બએઠે, જો મીલકર ખાવે તાંમ;

તો તીનકે હિસ્સે ચાર સમાવે, સબકા
હોવે કામ. ૩૩.❀ કાફર સખીકું ઊમેદે
જંનૅત, મુસલમાન બખીલથી હએ અદ
કી; કે જે સખાવત બદલે ઈમાન પાવે, યે
સખાવત કરે ગુન ઊસકી; મુસલમાંન
બખીલકું દુનીઆં લોભ, કીસી અમલ
થી ખોવે ઈમાન; તો જંનૅત વએ કાંહાં
થી પાવે, જે મુસલમાંનથી હુવા નામુસ-
લમાંન; ૩૪.❀ ફકીર સખીથી માલદાર
બખીલ, જંગો હએ અદકા ભીખારી;
કે ફકીર સખી મન હિંમ્મત વસે, માલ
દાર બખીલને હિંમ્મત હારી; ફકીરકી હિં
મ્મતસેંથી દૌલત ભાઈ, બખીલકી દૌલ
ત નહીં યે હએ ધુલ; હિંમ્મત બાંધો દૌલ-

ત પાએ, યે ફરમાયા આપ વલી મકબુ

લ. ૩૫ ❀

મજેંહમત બખીલકી મીગોયદ:

માલદાર જો બખીલ હુઆ, તો બખી

લી હય ઉસકું અઝાબ; જયેસા આ

ગલ રખા ખાણાં નેંઆમત, ખાણે ન પાવે

ખાણાં શિતાબ; જો નેઆમત મૌલાંને

બંદેકું દીતી, તો ખાવે ખરચે જયું હય ફ

રમાન; જો નં ખાવે ન ખરચે છોડ મરે,

તો દોનું જહાંનમેં હોવે પિશેમાન; ૩૬

માલ બખીલકા પથર જયેસા, ન આયા

ઉસકે કુછ કાજ; ન આકિબત કેરી વા

ટ સંવારી, ન ખાયા ન પીઆ ન કીઆ રાજ-

બખીલ કમાવે ઔર ધુતારે ખાવે, ઊસકે
નસીબવએ હુઆ પથર; લેખે વેલા વ-
એ પુછાએસી, યે સુણ ખરચો કયું અહ
મક હોતા હએ સુન કર. ૩૭. જીસકા
હાથ ન હોવે કુશાધ, યે ભલા હએ ઊસ-
થી કે જીસકા દીલ ન હોવે કુશાધ; હાથ
તંગથી કોએ શાદ ન હોવે, જીસકા સી-
ના તંગ સો આપ ન હોવે શાધ; આપ દી
લ શાધ કરણેસેંથી, પર દીલ શાધ કર
ણાં હએ ભલા; દીલકું શાધ કરો સબ
દીલ મનાઓ, કે સબ દીલ મને હએ આ-
પ અલાઁ. ૩૮ જીસ કીસીકા હાથ તંગ
હોવે, ઊસકા સીનાભી હોવે તંગ; કે દી
લ ઊસકે ગુસ્સા બોહોત ભરા રહે, સ-

બસાથેં કરે વએ જંગ; કે દુનીઆ લો-
કુસેં હએ લડતા, કે લાલચ ઘણી હએ
તંગ દસ્ત; જીસે દૌલત બડી ઔર દી
લ કુશાધ, જે દુનીઆં નાં કુછ બુજે વ-
સ્ત. ૩૯. બખીલ કુછ ના ખએર પાએસી,
પાએસી ગંજંબ ઈલાહી; રાહે ખુદાકે
કુછ ના ખરચેઆ, ઊમર સારી દુનીઆ
જમાંઈ; હયાતીમેં રબ ના પીછાનાં, દુ
નીઆંસે મરકર પાયા આજંબ; મૌલા
ફરમાવે ચેતો ભાંઈ; કરો સખાવત કાંમ
સવાબ. ૪૦.

૬૨ બયાન લાલચ મીગોયદ.

જીસે લાલચ ગણી, સો ન સંતોખે

કીસી હાલ; બોહોત દૌલત એતી પા-
વે, બે સારી દુનીઆંકા બી પાવે માલ; તો-
બી લાલચીકી આંખાં નહીં ભરે, ભરણેં
કા નહીં હએ સુલ; ઊસકી આંખાં તબ
ભરે, જંબ પડે ઘોરકી ધુલ. ૪૧ ❁ મરદ
કી ખોઆરી લાલચસેંથી, કે: લાલચી હ-
એ નિત ભીખારી; કે લાલચસેં તો ઈજ
ત બવે, આવે ઊસે બોહોત ખોઆરી;
લાલચીકી કોએ બાત ન માને, સબ બં
ણે ઊસે હીણાં; સાંત પેહેડીકા નામ ડુ
બાવે, ભઠ પડા ઊસકા જીણાં. ૪૨. ❁
લાલચી કી લાલચ બંણોં, કે લાલચીકું ક
રે હએ કતલ; કે આપ હાથ આપ હલક
હોવે, ખોવે દુનીઆ દીન લાલચ બદલ;

કે બેઆજ લાલચ પઈસા ઔરકું દેવે, જે
વએ ફેર ના દેવે તો દુનીઆ ગઈ; જે લડે
તો જીવભી જાવે, ઔર આકિબતભી ઊને
ખોઈ સઈ. ૪૩.❀ મનકા દુખરણાં લાલચ હ
એ, ઊસમંન કભી ન હોવે સુખ; જે લુક
માન હકીમ આકર ઈલાજ કરે, તોભી
ન જાએસી દુખ; મનકા દુખરગાં યેહે હ
એ, જે બોહોત મોહોબત દુનીઆં લગા
ઈ; ઈસકા દારૂ લાલચ સટરણી, સો પી
ર કામિલથી સે પીડા જાવે ભાઈ. ૪૪.❀
હલકા હોવે લાલચી, પર વએતો નહીં
જાંણે યે બાત; લાલચ ઊસે હલકા
કરે, કે ધંધા કરાવે દીન ઔર રાત;
ઈસ દુનીઆં ધંધે બુડહા હુઆ, તોભી

દુનીઆ ન આઈ કુછ હાથ; અબ ચેત
ધંધા અએસા કરલે, જે તું ઉઠ ચલે તો
આવે તેરે સાથ;૪૫⊛ તીન શએ હલાક ક
રન હારી, જીસ મને વએ આઈ; વએતો
બોહોત હલાક હુઆ, આકિબત ઉન્હે
ગંમાઈ; એક બખીલી ઔર લોભ ઘણે
રા, ઔર નેક અમલથી ભાજે; ઉસકું તો
સહી ડુબા જાંણો, યે ભંધેકું નહીં છા
જે. ૪૬.⊛ જે કોઈ કિસે દેવે, ઉસકી વ
એ બોહોત કરે વખાંણં; જે ઔર લેણે
કું વખાણ કરે, તો ઉસકો તું લાલચી
પીછાણ; જે કોઈ કુછ દેવે, તો શુકર
અલ્લાહ આગલ કરીએં; ભંધે આગલ
ના વખાણીએં, લાલચ મંન ન ધરીએ.

૪૭.❀ દુનીઆદાર સબ મન દુખી, ઓ-
ખધ યે હએ જે લાલચ છોડો; દીલકા
વાંહારણ તુફાન હએ લાગા, કીનારે તરફ
મોહોરા મોડો; જીને કીનારા પકડા ખ
ડા, ઔર છોડા સબ લોક જંજાલ; ઊ
સ મન દુખ: કભી ન આવે, પલ પલ અધ
કા હોવે ખુશહાલ. ૪૮.❀ લાલચ લોભ
બખીલી છોડો, કરો બંદગી સખાવંત કાં
મ; બુરા અમલ તો નામ ડુબાવે, નેક અ
મલથી રહેવે નેંકનાંમ; નેકી સો પહેછા
ન ખુદાકી, કે સબ દીલ મને હએ હકં
સુબહાન; યે સમજ સબસે મુરવૅત ક
રો, તો તુમસે રાજી રહેવે આપ રહેમા-

ન. ૪૯❀

દાસ્તાન મનકા.

આપ મનકા કહેઆ ન કરીએં, તો બોહોત રાહતજ હોવે; અએસા કાંમ જો કોઈ કરે, સો અપની ભલા ખોવે; કે મનતો લડાઈ ને સખતી ચાહાવે, જો ન કરે તો સુખસું સોવે; ભડા નફા તો યે હુવા, ઔર ખુદા ઊસ ઊપર મો હોવે. ૫૦. તુજ મન અભીમાન ઘણાં, મન તેરા ઊસ પીછે. ભએ; અભીમાન શએતાન ધોએ દુરીજનં, તેરે મનકું બો હોત ધોડાએ; જો અપણી ભલાઈ ચાહો, તો મન અભીમાન છોડ બએ ઠો; રબસે ડરો બુરા કામ ન કરો, તો જીનૅ ત મને સહી પએ હો; ૫૧. જબ મન તેરા

તેરી ગરદન ચડે, ઔર જ્યું ચાહે ત્યું
દૌડાએ; જબ તુજ ઊપર ઉને મેંર કી
આ, તબ તું ઊસકું હકેંસેંથી ડરાએ;
કહો અએ મન મેરા યે રાજભી તેરા, જ
બતક ઈસ દુનીઆ વાસા; કલ મરબ-
એસી મારઃખાએસી, બેહેશતથી બએ
સી નીરાસા. ૫૨. ❁ દુશમનકે જે તાબે
હોવે, વએ આખીર સહી હોવે હલાકં;
ઈસ મનકા કહેઆ જે તું માને, તો તુજે
હલાક કરે યે નાંપાક; યે મન દુશમન
હએ ઈસ મત નાં ચાલો; ચલો જ્યું
હએ હુકમે રબ; તો દુનીઆ ધીન સબ
ભલી હોવે, તુંમસે ભાગે બુરી બલા સ-
બ. ૫૩. ❁ અકલમંદ દુશમનથી બલાઊ

સથી, બે દોસ્ત હોવે અણસમજ; કે
અણસમજ દોસ્તથી, બોહોત આબેર
પોંહોંચે તુજ; મનવા તેરા તું દોસ્ત બે
શે, પર યે હએ અણસમજ નહીં ઈ-
સે બુધ; વએ કામ કરસી તું પછટાએસી
મેત સંભાલ તું અપણી સુધ. ૫૪. દુશ
મનકું બદલા દેતે ઢીલ કરે હએ, તો તું
ફતેહ અપણી હએ ગંમાવે; દુશમન કરે
સો તું સહેવે બદલા ન દેવે, તો દુશમન
તુજ ઊપર ફતેહ પાવે; યે મન તેરા દુશ
મન હએ, તુજે જ્યું ચાહાતા ત્યું હએ દો
ડાતા; તું બદલા દેને કરતા હએ ઢીલ,
સએ ધમ ધમ અદકી ફતેહ પાતા. ૫૫.
આપ નફસથી જે કોઈ ભાગે, લોભ

લાલચ ઊસથી બચ્એ; કે વચ્એતો સોવે
આરામસે, ઔર વચ્એ કભી દુખ ન પાચ્એ;
છોડો ભાઈ લોભ લાલચ, ઔર છોડો
સબ મનકા ચાવા; તો રબ ફરમાવે કે.
ઊસ બંદેકું, મચ્એં દઊંગા જંનતુલ મા-
આંવા. ૫૬. ● ભાગણાં તેરા તુજ નફસસે
, સો નફા તુંજ બકશે અદકા; ઊસથી
તું આપ બચાકર ભાગ; તો તુજે ન લાગે
જંખમ ઊસકા; વાઘથી ભાગા નેં તન બ-
ચાયા, તો દુનીઆંમેં દોચ્એ દીન કરસી કં-
રાર; ત્યું આપ નફસથા બે કોઈ ભાગા,
ઊને અપની બેડી ઉતારી પાર. ૫૭ ● ઇ-
લમ ઊપર જીને અંમલ કીઆ, વચ્એ પા
આ અનન્ત ભલાઈ; કીસી ભલાઈકું વચ્એ

નાહીં પોંહોંચા, જીને આપ મન અમલ ચ-
લાઈ; જે ઈલમસેંથી અંધા હુઆ, ઔર
આપ મન કીઆ અગુઆ; કે જયું મન ચ-
લાવે ત્યું ચાલે, તો મન લે વાંહાં ડાલે જં
હાં હોવે કુઆ. ૫૮. નસીહત દુશમન
કી મત સુનો, ભાગો ઉસથી નિત દુર;
દુશમન જે કુછ નસીહત કરે, સો સમ-
જો કે હએ મકર ભરપુર; તો ઈસ મનકા
કહેઆં ન કરો, યે હએ તુમારા દુશમન;
ઈસ દુશમનકું આપ વસ રાખો, તો આ
રામ પાઓ આખરત દિન. ૫૯. જહાદ
કરના કાફરસેંથી, યે કલામમેં હુકમ હ
એ રબકા; તો બડા કાફર હએ નફ-
સે અંમારા, સહી બુજે બંદે સબકા;

तो जीस बंदेने नफसकुं मारा, उने फतेह पाई दोनुं जंहांन; जे कोई ताबे मनके रहेआ, तो दोनुं जंहांनमें हुवा पिशेमान. ६०

शरम हलीमी नमांणीमी ही जुंबान.

तेआई ईमानकी शरम हए, वफादारी तेआई ओर; ओर तेआई सखावत जांणो, ये तीनुंसें ईमान बए ठा ठोर; जे शरम थोडी तो ईमान ओछा, एसे ही लेखे लेखा; पर तीनुं लछन जीस मने नहीं, तो ईमान उने क्या देखा; ६१ शरम मरदका सतर हए, जे अएब उस मरदका छांपे; उस-

કા અએબ કોઈ ના કહેવે, જે શરમ કરે વએ આપેં; જે બુરા અંમલ કરતે શરમાયા, ઔર પશતાયા અપને જીઆ; તો ઉસકે અએબ ઉપર પરદા, ઉસકી શરમને કીઆ; ૬૨ ❁ હલીમી મરદકી, ઉસ મરદકા સહી યાર હએ; કઠન વેલા માંહે હલીમી, ઉસકી મદદગાર હએ; જે જાલિમ હાથ જે કોઈ પડે, ઔર નરમી સે બાત આંખે; તો જાલિમ હાથથી વએ છોટકા પાવે, હલીમી ઉસકી શરમ રાખે.

૬૩ ❁ મરદકા જમાલ હલીમીસેંથી, હોવે રોશન ઉજલા; જે કોઈ ઉસકું દેખે, સો આપ જીવ હોવે ખુશહાલા; નરમી નેકી જે ઉસમેં આઈ, તિસથી ખુલી દિસે સબ

કી નજંર; જોલિમ જએસા દેવ દિસે, જો હોવે સુરંત ચાંદ બદર. ૬૪. જો સબોં સાથે નમી ચાલે, ને ઉતમ ઠામ બિઠાવે; સબથી આપ નીચા બએઠે, તો બોહોત બડાઈ પાવે; નમણી તો સબોં કું પીઆરી, તરાજુ પલેં જો હોવે નમે; ઉસે લેવે દુનીઆ સારી. ૬૫. મરદકા મરતબા બુલંદ હોવે, જો કરે વએ બોહોત નમણી; જો હાથ પર સલામ કું નમે, ઉસે કહેવે બાંહાં જમણી; પર નમેંસે યે બાંહાં હુઈ પીઆરી, ખાંણે નેઆંમત બીચ ઈસે ઘતી; જો પર નમે સો નેઆંમત પાવે; આપ મન બડાઈ ન રાખે રતી. ૬૬. બોહોત ઉમરો હો ઉસકી હોવે, જીસ દીલ સખતી હોવે થોડી; નેકી

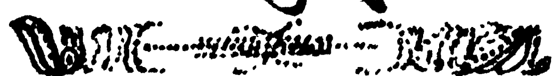
ઉમરો હો ઉસકી રહેવે, જીને સખતી કર
ની છોડી; સખતી છોડો નરમી કરો,
જએસા નરમ હએ રેશમ હીર; તો મુજ
થી રેશમ બોહોત ઠએરસી, ઈસ પટંત
રે સમજો વીર. ૬૭.૏ કોમલ દીલ અપને
કું રખના, જ્યું કોમલ હરેઆલી કવલા
ઘાંસ; ગરદન કશ કઠીન નહી હોના,
જ્યું ઝાડ બડે બનબાસ; જબ હોતા તુ
ફાન જોરકા, તબ તરૂ સખત ગિર ગિર
જએ; કોમલ ઘાંસ ખુશી લેહેરાં લેવે,
પવન ઉસે ન સકે ગિરાએ. ૬૮.૏ કોમલ
દીલ તો એસા રખના, જએસા કોમલ
મસાકા તુપ; જીસ નેઆંમતમેં તુપ હએ
મીલતા, ઉસમેં લિજ્જત હોતી હએ અ

નુપ૰ જ્યું ખાણેમેં ઘી લજંત દેતા૰ ત્યું કોમલતાસેં લજંત પાવે તન મન૰ ને સં ગદીલી હો સખતી કરતા૰ ઉસકે બોહો ત હોવે દુશમન.૬૯.✿ કલામકી નરમી સેંથી, દીલ હએ આછા કે એદમેં આવા૰ જ્યું હીર.નરમ ચંદન.કું આછા, ત્યું નરમ કલાંમસેં હએ દીલ બહેલાતા૰ મુલકકા બાદશાહ જે ચાહાવે, તો રૈય- તકા હાથ પાંઉ બાંધે ગરદન૰ પણ દી લકું ના બાંદ સકેં, દીલ સો બાંધે જે બોલે મીઠા નરમ બચન.૭૦.✿ નરમ ક ર ભાઈ બોલી અપની, તો તુજે દોસ્ત કર મુજે સબ૰ નરમ બોલના વએ.કો સીખે, જીસ ઉપર કરમ કરે આપ રબ૰

નરમ બોલે સો સબ મન પીઆરા, યે ફરમાયા હજરત શાહ; જે હએ હીદાયત કરનેવાલે, હકીકત જીને બતાઇ રાહ. ૭૧.❁ નરમી કરીએ સબ ખલકતસે, તો સબ હોવે તેરે દોસ્તદાર; પણ આપ કોમકી દોસ્તી ભલી, જીનુંસે મીલના હએ હરબાર; ખ્વેશ કોમ કબીલા અપના, દોસ્તી ભલી ઔર સંગાત; તો નિત નરમી કરો ઉન્હોંસે, જીન્હોસે મીલનાં હએ દીન ઔર રાત. ૭૨.❁ જે હુઆ મીઠબોલા, ઊને નેઆમત બડી પાઇ; મીઠી જીભ તો ઉસકી હોવે, જે હોવે મકબુલ ઈલાહી; સભોં સાથે જે મીઠા બોલે, તો ખલકત દીલ પતીજે;

તો સબ દીલ ભીતર હુએ કિલતાર,
સો હક સુબહાન ઉસથી રીજે. ૭૩.❀
જીભ મીઠી હુએ પુંજી તેરી, હોવે સહી
સબ બાજાર; કે મીઠી જીભથી અધકા
હોવે, વેપારીકા વેપાર; દુનીઆ બાજા
રમેં મીઠા બોલો, તો સબ દીલ તેરે હા
થ આવે; તો સબ દીલમને વસે સાહે
બ રાજી, ઉસકું તું સહી પાવે. ૭૪.❀જે
મુરવૅત અધકી ચાહાવે, તો સબકી બ
ડાઈ રાખે; નમી ચાલે ને મીઠા બોલે,
નરમીસે બાત આંખે; સબ કીસીકું
મોટા જાને, આપ હોવે નિમાણાં; તો
નેક ખસલત ઉસ મને આઈ, સત ધર
મ ઉને પીછાના. ૭૫.❀

દાસ્તાન જહેલુંકા ઔર બેવકુફીકા.



જહેલુંકી કીરીઆ સો અધકી કરે, ઉન્હોંકું ગુમરાહી; વએ આપભી ડુબાઔર સાથી ડુબાવે, જીનકું ઉન્ને કીરીઆ સીખાઈ; જહેલ હલાલકુ હરામ કેહેવે, ઔર પાકકું કેહેવે નાપાક; એસી રીત કીરીઆ કરે, જે આપકા ધીન મીલાવે ખાક. ૭૬. જહેલ વએ જીસે ઈલમ નાહીં, ઉસકા હએ પરદા ચુપ રહેને માંહીં; જે બોલે નાહીં તો હએ જહેલ, પણ ઉસકી જહેલી કોઈ જાણે નાહીં; જહેલ વએ જીસે નાહીં માઅંરી

ફત, બીન પીછાનેકી વએ કહેવે બાત;
તબ લિખનેવાલે ફીરશતે લિખે, કે મા
આરિફત નહીં ઈસકી ભેત. ૭૭. ● અકલ
મંદ લડકા ભલા ઉસથી, કે જો જહેલ
હોવે બુહુડા; કે અકલમંદ લડકા દરી
આપાર જાવે, જહેલ બુંહુડા સો સહી ડુ
બા; અકલમંદ વએ જીસે મઆર હોવે,
જહેલ વએ જીસે નહીં પહેછાન; રબ દ-
રગાહમેં બડા નહીં માલ ઓર ઉમરોહો,
વાંહાં બડા વએ જો હોવે સુજન. ૭૮. ●
જીસ મુલકકા બાદશાહ અહમક હોવે,
વંએ મુલક શીતાબી જાએ; કોઈ છીન
લેવે યા ઉજાડ હોવે, હર તરેહેસેં બ
દી દીખાએ; તુજ ઘટમેં તું હએ બાદ

શાહ, અહમક હએ જે માને મનકા કહે

આ; તો પાપ લોભ આવ તુજ ઘટં બએ

હે, તો યે મુલક તેરે હાથથી ગએઆ.

૭૯.* સાચી બાત નસીહત સુનતે, જે

તું આપ મન ગુસ્સા ખાવે; તો તેરા ગુસ્સા

તું જાણ, કે તુજ ઉપર બુરાઈ લે આવે;

સાચા સુધા જે કોઈ કહેવે, તો ગુસ્સા

ન કરીએ અપણે મન; સાચી બાત સુન

તે જે તું ગુસ્સા ખાવે, તો તું હએ અપને

જીવકા દુશમન. ૮૦ * જે ઉંધા સમઝે

ને ઉંધા બીચારે, જે કુછ ઉને સુને આ;

તો મૌતકી કડવાઈ ભર ઉમર ચાખી,

સહી બીચ ઈસ દુનીઆ; જે કોઈ બા-

ત ઉસે ભલી કહેવે, તો વએ જાણે કે યે

હએ બુરી બાત઼ ભલીકુંલો બુરી બણે઼
આપ દીલ કુડે યું દીન રાત. ૯૧.❀ રેબ
લુંકી દૌલત બણે઼ કે હએ આફત લોકું
ઉપર઼ કે રેબલા સર પર હાકીમ હોવે઼ ઉ
સથી ભલા સર પર ડુંગર઼ કે ડુંગરકું તો
બોજ ગણેરા઼ ઉસ નીચે મરીએં કોએ
ન બણે઼ કે રેબલેકું બોજ નહીં઼ સ
બ આગલ ફજીઅત કરે રંબડે. ૯૨.❀
હાકિમ હોણેકી મસ્તી બડી઼ શરાબ
પીએસેં હએ અધકી઼ શરાબ પીએ બુ
રા કાંમ સુઝે઼ તએસી બુધલી હોવે
ઉસકી઼ મધ પીએ મતવાલા હોએ઼ ના
પીછાને આપ ગુન ઔર જીઆનકુ. ની-
ચ હાકિમ હુઆ આપ જીઆન રહું છે઼

ઉસકા અગુઆ હુઆ શએતાન ઃ ૮૪.❀ જે બાતંનસે તુઝે રાજી કરે, ઉને તુજ સે બડા દગા કીઆ ઃ એક બહેલ કસરતી કરતાથા, શએતાન આવ સલામ રબકા દીઆ ઃ સાથ ગધા લાયાથાકે ચલો મએ રાજ, યે લેજી હએ સવારી ઃ વો રાજી હો ચડા સારા શહેર ફીરાયા, બાતંન રાજી હોનેકી યે ખોઆરી ૮૫❀ બહેલ તું મત હોના ભાઈ, બહેલકું કુછ નહીં નફા ભલાઈ ઃ વએનાં દુનીઆંમેં ઈજ્જત પાવે, ન આકિબતમેં કોઈ ઉસકા સખાઈ ઃ જે ચાહો ખુબી દોનો જંહાનકી, તો સુનો ઈ-લમ એક ધ્યાંન ઃ નિત નિત મિલો જ ઈ-લમ મીજલસમેં, જીસથી પાઓ ઈલમ

ઈરફાન. ૯૬.

દર બયાન ખુબીએ ઈલમ કે ફરમાતા હયે.

સરદાર ઉમતકા વીહી, જેકોંએ ધીન મસલા બંણે; હકકી રાહ ખલક કું બતાવે. સાચ જુઠ જુદા પીછાને; ટોલે મને બડા વએ, જીસે ઈલમ ધીન સબ આયા; વએ તો ટોલેકા ગોવાલ બનો. જીસે ઈલમ નહીં સો ઢોર ગણાયા. ૮૬ ધીન મને રૂખના પડે, બે આલિમ સબ મર જાએ; સમંદર મને હએ બેડી; સો મલાહ બીન કૌન લંગાએ; કીતાબ લેજ્યા રબને, આલમ કરે બોચાર; બે મુરખ હાથ માણક પડે, તો ખો

તે ન લાગે વાર. ૮૮.❀ ઈલમ બવે બે મરબ-
એ, જે કોઈ હએ ઈલમ પડા; મુશકલ નહીં
બે હએ સમજાણ હારે, ફિર પડે કરે ઈલ-
મકું ખડા; પણ જીસ સીને ગનાન વએ ના
હોવે, તો મુશકલ કોણ કરે ઈલમ બીચાર;
તો સમજે મુખ પાર વિદ્યાથી યે ભલા, જીસ
કે સીને ગનાન દીઆ કીલતાર. ૮૯.❀ ઑલ
મ મરતબા બહેલ ઉપર, જ્યું ચાંદ બદર
ને સૌ તારે; પુરે ચાંદ સબ તારે છોટે, દે-
ખો તએસા કરો શુમારે; ઑલમ જએસા
તારૂ દરીઆ, આપ લંગે ઔર સાથી લંગા-
વે; બહેલ પથર દરીઆ પએઠા, વએ આ
પ ડુબે ઔર સાથી સબ ડુબાવે. ૯૦ ❀ ન-
બીજીકે મુખકી બાત, જે કોઈ કરે બયાન;

નબીજકા તો વએ સહી, હોતા હએ અંજી
જં બંન; નબીજકી બાત સો હદીસ રિવાય-
ત, બે કરે સો હએ ખાસા; નબીજકે ફરજં-
ન્દોંકો નિત માનો, તો તુમકું શફાઅતકી બ-
ડી હએ આસા. ૯૧.❀ કુરાન પડે દીલ રોશ
ન હોવે, મોમિન દીલ બોહોત હોવે સુખ;
બોહોત કુરાનં પડે તો લાલચ ઘટે, કે લાલ
ચ દીલકું બડા હએ દુખ; કુરાન પડો બે પ-
ડ નાં બનો, નહીંતો સુનો રબકા કલામ; સુ
નનાભી બે ના પાઓ કીસીસે, તો હરદંમ લે
ઓ ખુદાએ રસુલકા નામ. ૯૨❀ કલામ ખુદા
એકા હએ દીલકી દારૂ, કલામ પડેસેં દીલ
સહી હોવે ચંગા; દીલ રોશન હોવે નુરઃનુરા
ની, બે પહેલે ગુનાહ સીઆહીસે રંગા; બા-

ઈસબ દરદકી દારૂ લિખી, પણ દીલકે
દરદકી દારૂ હએ યેહે ; કલામ ખુદાએકા
યાદ કરો નિત પડો, જ્યું તુંમ દીલ વસે ર
બકા નેહ. ૯-૩. જે પડો સો યાદજ રાખો,
કીતાબ લિખા સો રહા બીચ કીતાબ; જબ
પુછનેવાલા પુછે, તબ જીસે હોવે યાદ સો
દેવે જવાબ ; યાદ વએ જે તુંમ દીલ વસે,
જીભકા બોલના સબ ભુલ જએસી ; જી-
સ દીલ ઈમાન સો છુટે, બીન દીલ જીભ
ઈમાન સો ધોંજક પાએસી. ૯-૪. આંલમ
ગુનાહ છોટા કરે, તો લિખા જએ મોટા ;
આંલમ ઓરકું રાહ બતાવે, આપ ક્યું કી
આ કામ ખોટા ; ગનાનીકું ડર બોહોત ચા
હીએ, કે ગુનાહ ન કરે એક તિલભાર.

કે આઁલમ જએસા દુધ ખાસા, ઉસે બી-
ગડતે નં લાગે વાર. ૯૫ ❀ આઁલમ આપ
ઈલમ વખાણે, ઔર ઈલમ ઉપર કરે બ
ડાઈ; તો ઉને આપ ઈલમકું અએબ લગા
યા, ઉસકી કુછ ના હોવે બડાઈ; સુધગ્ના
ની જે બોહોત કુછ જાણે, સો જાણે કે થોડા
હએ મુજ ઈલમ; તો દોનું જંહાનમેં આપ
રહેમાન, પુજે રાખે ઉસકી શરમ. ૯૬. ❀
આપ મશહુર હોણે કે કપડે પહેને, ઔર
બડી બડી બાંધે પાગાં; પાગકે પીછે શમ-
લા છોડે, ઔર ખુબ કર બનાવે આંગાં; કો
ઈ રંગ ફકીરી કપડા પહેને, આપ ભેખ
સારા કીઆ તએસા; એ સબથી મન અભી
માન ભડે, કે મએં હુઆ હું અએસા. ૯૭ ❀

ભડાઈ કરની મરદકી, કે ઈલમસે ગાજે આપ; યે ભલા હએ ઉસથી, જે કહેવે કે અએસા ભડાથા મેરા બાપ; પણ ખુબી ઈલમ જીસ મને આઈ, માહાધિન વહી કરસી ખલાસ; માં બાપ ભાઈ સબ ભાગ જએંગે, જેરૂ છોરૂ કોએ ન આવે પાસ. ૯૮ ❀ તકવા આંલમ કેરા રહેમત ઈલાહી, સોં ગ્નાની હોકર કરે કીરીઆ; ઔર જે ઉસથી સાખે સુધ મારગ ચાલે, કે આંલમતો હએ ઈલમકા ધરીઆ; જએસા વાટકા ભેધુ, સુધ મારગ દેખી વએ ચાલે ચલાવે; તો ભલા ગ્નાની વએ, જે આપ પાલે ઔર સબકું પડાવે. ૯૯. ❀ ભઠુંકી મજલીસ કોટ હએ, બુજે ઉસ ઠામકે કલામકું;

કે ઉસ ઠાંમકી બાત વાંહી રહેવે, ન પોહોંચે
ખલકત આંમકું; બડુંકી મજલીસમેં જે બા
ત હોવે, સો ના કહીએ ફીર બાહાર; યે ન-
સીહત યાદજ રાખો, ફરમાયા સાહેબે ઈ
સરાર. ૧૦૦ ❁ જે હોવે સબ ઈલમમે કામિ
લ, તો બિન પીછાને ના કહેવે બાત; અ
પના ભેદ કિસે ના કહેના, જે ખુદાને કલ
મ કીતી હએ જંત; યે નસીહત સુણો
યાદજ રાખો, અપના ભેદ કિસે ના કહે-
નાં; ભેદ જેસું હીરા માણક અમુલક, સો
મુરખ હાથ નહીં દેનાં. ૧૦૧. ❁ એક નુકતા
મઆરેફત કેરા; ઉસકુ કોઈ ન પોંહોંચે
અંમલ; જીને પીછાના ઉસ નુકતેકું, ઉસ
કે ઈમાનમેં કભી ન હો એસી ખલલ; બિન

પીછાને ભુલા કહેવે, હર હએ આગ હર
હર પથર હર હએ પાની; ચંદર સુરજ
સુરત માણસ, બિન પીછાને સબ કહે
કાંહાંણી. ૧૦૨.✽એક નુકતા બે મઆરે
ફત કેરા, મુરશદ જીસકું બતલાવે; સો
વાસલ હોવે બંત હકમેં, અસલ અપને
કું પાવે; જીને દીલસે ખોયા ઈસ નુકતેકું
, ઉને ખોયા અપને રબકું; યે સુનો સમ
બે હરદમ બીચારો, મૌલા ફરમાતા હએ
સબકું. ૧૦૩.✽મરતબાં ઈલમ કેરા, સબ
હુનર ઉપર હએ આલા; કે ઈલમસેંતો રબ
પીછાના, જીને અપના દીલ ઉજલા; ઔ-
ર હુનર કમાઈ સબ ફના હોવે, પહેછા
ન ખુદાકી રહેવે બાકી; યે સુણો સમજે

યાદજ રાખો, ફરંમાયા કૌસર સાકી.૧૦૪.❀
બે બે. હુંનર દુનીઆ કેરા, સો આખર સબ હ
એ બાતિલ: હક બીના બે ઔર હુનર હએ,
ઉસકા દીલસેં હોના કાંતિલ: ખુદા વાહેદ
લા શરીક હએ, મહમંદ નબી હંએ ખુદાકા
રસુલ: નુર.જેંહુર સબ ઉસકા દિસતા,
બે સમજેઆં સો હુવા મકબુલ.૧૦૫.❀ઈલમ
બાદશાહી જીને પાઈ, સદા રહેસી નંહીં
આવે ઉસે ખુટ: ઔર મિતા સબ લુટી બવે,
ઈલમ મિતા ન સંકે કોએ લુટ: બે દૌલત
દુનીઆ તું પાએસી, સો છોડ બએસી ઈસ
દુનીઆ ઠામ: ઈલમ દૌલત તુજ સંગ આ
એસી, ઉસથી પાએસી જંનૅત મુકામ.૧૦૬
સબ ચીજેંકું એક મરતબા કામિલ હએ, જી

સકું કહીએ પુરાપુર; ઈલમ મરતબા પુરા તબ હોવે, જબ હલીમીકા ઉપર બરસે નુર; આલમકું જે હલીમી આઈ, તો ઉસકા ઈલમ હુવા તમામ; કે જે પુછે ઉસે યેહી ધીન બતાવે, કે હલીમી બિના ન હોવે કાંમ. ૧૦૭. ઈલમ મજલીસમેં અએસા મીલના, જયું શકર મીલતી હએ સંગ દુધ; જબ ઈલમમેં હિલમિલ જાવે, તબ પાવે દીલકા મકસુદ; મન અંરફકા ભેધ ઈલમમેં, સો પીર કામિલસેં પાવે; જે રએન દીન મિલો ઈલમ ।મજલીસમેં, તો ભેધ મુરશદ બતલાવે; ૧૦૮ ઈલમકી મજલીસતો અએસી ભાઈ, જએસી હએ બેહેશત કેરી વાડી; જે દુનીઆં માંહે બેહેશત દેખા ચાહો, તો

ઈલમ મજલીસ બેઅઠો દેહાડી; બેહેશત
તો હએ બંગે પાકુંકી, બેહેશત ચાહીતો રા
ખો પાકી; બિના ઈલમ પાક ક્યું હોએસી,
યે ફરમાયા કૌસર સાકી. ૧૦૯ ઈલમ મર
તબા દરીઆ જએસા, જીસકા વાંર ન પાર;
બોહોત ઘેહેરા હએ બેહદ ઉંડા, ઉસમેં
ચીજં અનત અપાર; જે કોઈ ઉસમે ગોતા
ખાવે, ઔર આપ ફના હોબએ; સોહીં અ-
મુલક સાંહીં અપના, મોતી ઉપર લેઆએ.
૧૧૦.

દાસ્તાન જુંલમકા.

જુંલમકે અંધેરેસેંથી બુજે, ઈમાનભી
હોએ અંધેરા; જુંલમ કરના છોડો ભાઈ, તો
રોશન હોવે ઈમાન તેરા; જુંલમ પર ઉપર

કરે, કે ગુનાહ કરે જુંલમ ઉપર આપ; તો દો
નું જુંલમસેથી ભાગો; ઘટે તેરે ઈમાનકા પર
તાપ. ૧૧૧ જુંલમ મરદકા ઉસ મરદકું અએ-
સા ઢાલે, જે ફિરકર ઉઠના હોવે મુશકલ; ત-
રવારકા મારા ચંગા હોવે, ન હોવે ચંગા જી-
સકું મારે ઉસકા અમલ; આગ જલે વાઘ
મારે તુરી ઢાલે, ઔર હાથી જીસ ઉપર દાંત
દીઆ; એ સબ જંખમ ચંગા હોવે, ન હોવે
ચંગા જીસકું મારે ઉસકા કીઆ. ૧૧૨ જાંલિમ
કી ઉમરો હોકા પાયા છોટા; બોહોત દિન નહીં
વએ ઠએરસી; જુંલમ કામ જિને કીઆ, મજં
લુમથી આગલ વએ મરસી; જુંલમસેંથી જાંલિ
મકા ઘર, ધેખો બોહોત દિન સો ના વસે; મ-
જંલુમથી વએ આગલ મરે, મજંલુમ બએદ

ઉસ ઉપર હંસે. ૧૧૩ ઝુંલમ કરતે ડરો ભાઈ, ઝુંલમસેંથી ન જીતા કોઈ; જીસ ઉપર ઝુંલમ વએતો ઠએરસી, જો હએ ઝુંલિમ પેહેલા મરે સોઈ; જીસ કિસી ઉપર ઝુંલમ હોવે, ખાલક ઉસકી દેવે દાદ; હક કિસીકા બેચા ન બએસી, રબ સબકી સુણે ફરીઆદ. ૧૧૪ ઝુંલમ ઝુંલિમકા ઉસ ઝુંલિમકું, ખેંચ લે ચલે હલાકી તરફ; ઝુંલમથી વએ હલાક હોવે, યે સહી કર માનો શાહકા હરફ. ૧૧૫. ભાઈ અદલ ચલો ઝુંલમ છોડો, પર દુખ દેણેસેં આપ મન વાર; પર દુખ દેવે સો આપ દુખ પાવે, યે ફરમાયા શાહ ધુલધુલ અસવાર; ૧૧૫ ઝુંલમથી આખર બુરાઈ હોવે, ઝુંલિ-

મ કુછ ન પાએસી ખએર; કે ઝાલિમ
ઉપર હએ લઆનત ખુદાએકી, ઉસ ઊ-
પર ન હોતી હએ રબકી મેહેર; ઓ બીજ
બોવે સો ફલ પાવે, આંમ બોવે તો ફલે
આંમ; અંમલી બોવે તો અંમલી ફલે, ઓ
અમલ કરે સો આવે કાંમ. ૧૧૬ ઝાલિમકું
તો અઝાબ યે હએ, ઓ ઝાલિમ શીતાબી
મરે; દુનીઆં શીતાબી છોડ જાવે, જીસ
કારણ વએ ઝુલમ કરે; હાથ ગસંતા ઝા
લિમ જાવે, કે હાએ મએં કાએકું ઝુલમ
કીઆ; જીસ કારણ કીઆ સો છોડ જા-
તા હું, અબ તો દુખ પાએસી મેરા જીઆ.
૧૧૭ પુરા વએ હએ આદમી, કે જીસસે
ડરતે હએ સબ આદમી આપ મંન; કે જ-

લા બુરા સબ ઉસથી ડરે, જીસકા હોવે
ઝુલમ લછન; જીસસે સબ ડરે વએ બુરા
કિલાવે, કે વએતો ખુદાએસું નહીં ડરતા;
તો જીસસેં સબ ડરે વએ હએ બુરા, એ-
સા કાંમ કાહેકું કરતા. ૧૧૮ * નંજેંદીક ન
રહેના કઠન લોકાંકે, કે જીન્હોને બુરા
કસબ લીઆં; જીંઆન કરે ઉન્હો પાસે
રહેના, જો રહા ઊસકું જીંઆન કીઆં;
રહીએં નેક પાડોસ ધેખી, કે ગુનાહ ન ક
રે રબકા ન આંદેમકાં; કે ગુનાહગાર
પાડોસ હએ ભલા આતી, છોડો પાડો
સ બેલિમકા. ૧૧૯ * જો કઠણ હોવે ને
કડવા બોલે, ઉસકી તો ખોહો ના પાક;
એસી ખોહોસેંચા સહી બુજે, કે વએ આ

ખર હોવે હલાકં; કઠણ હોણાં ને કડ-
વા કે હેણાં, એસી ખો હો ન સીખો ભાઈ;
યે નસીહત યાદજ રાખો, મૌલાને ફરમા-
ઈ. ૧૨૦. ખાંણેકી કડવાઈ ખટાઈ દેખો, જ
એસી મન ન ભાવે; યેતો ભલી હએ ઉસ
ખટાઈસેંથી, જો ખટાઈ બોલનેમેં આવે;
એ સુણો સીખો યાદજ રાખો, બોલનેસે
ન કરો કીસીકા દીલ ખટાઁ; દુનીઆંમે વો
હી તૌફીક પાયા, જો મીઠા બોલા ન બોલા
કડવા ખટાઁ. ૧૨૧. હલકા કરનહાર મરદ
કું, સહી હએ ઉસકે દીલકી સખતી જાંણ;
જો કોઈ સબ સાથેં સખતી કરે, તો ઉસ
સાથેંભી સબ સખતી કરે પીછાણ; તો
જીસ સાથેં સબ સખતી કરે, વએ તો આખ

ર હલાકે હોવે સહી; તો સખતી કીસી સંગ
ન કરીએં, યે ખાસી નસી હત મૌલાને કહી.

ખુબીએ અદલકા બયાન

મુલક બાદશાહી કાયમ રહેંવે, જો અ
દલ કરે સુલતાન; જો બાદશાહને અદલ છો
ડા, તો બાદશાહી હુઈ વ્એરાન; અદલસેંપી
ગરીબી વસે, સુનો ભાઈ ઘરબારી; અદલસેંથી
પોડી ઘણી, વસે દુનીઆ સારી. ૧૨૩ ઉસ બાદ
શાહકી દૌલત વાધે, જો અદલ ચલાણી ચાલા;
જીસ બાદશાહને અદલ છોડા, ઉને આપકા
ઘર ઘાલા; મુલકકા માલક તો આપ હએ,
સાહેબ સિરજનહાર; મુલક લે આદિલકું
દેવે, જાલિમ હોવે ખોઆર. ૧૨૪. આદિલ

બાદશાહકા સાયા ઐસા, જએસા સાયા હએ રબકા; કે આદિલકે સાયે નીચે આરામ પાવે, ખલકતકે દીલ સબકા; ઈસ કાયા નગરીમેં બાદશાહી તેરી, આપઉપર કર અદલ સાયા; હરાંમ હલાલ બે પહેછાન ચલસી, તો આરામ પાએસી તેરી કાયા. ૧૨૫.❀ આદિલ સો જો ઐસા સમજે, કે યે ખલકત સબ હએ રબકી; તો કિસીકા દીલ આજુરદા ન કરે, દીલમેં રાખે મોહબત સબકી; બે રાએતાની ખતરે ચોર હએં, સો દીલકે મુલકસે નીકાલે દુર; તો આબાદ હોવે મુલક ઉસકા, દીલ પર રોશન હોવે રબકા નુર. ૧૨૬.❀ બાદશાહકા જુલમ બલા હએ, રૈયતકે પરપેચસંથી; એક લેખે વએ જુલમ

થોડા, રૈયત પરપેચ કરે હોએ જેતી; જી-
ભ તેરા હએ બાદશાહ બએઠા, વએ તુજ
ઉપર ન કરે આંબ; જે કરે તો ભીલંલા ઉ
સથી, કે જે પાંચ તુજે મીલકર કરે ખરા-
બ: ૧૨૭. ❁ હક બાત સુન કબુલ કરની, યે
ભી હએ ધીન નીશાન; દુશમન કહે યા
દોસ્ત કહે, યા કહે કોએ ઈનસાંન; ઉને
તુજે ચોર હથીઆર ફેંકા, તું આપ હાથ કર
હથીઆર સોઈ; હક બાત સુન કબુલ કર
આપ મન લિખ; કહેન હાર મત દેખ હોવે
કોઈ; ૧૨૮. ❁ દીલકું જે સખતી ગફલત, પે
ટ ભર ખાંગેસે આતી; પેટ ભર ખાગે ગ્નાન
ઘટે, ઔર સુધ બુધ હએ ઉસકી જલી; ભા
ઈ બિન ખાગે ન જીવે કોઈ, પરણ થોડા ખા-

ણાં કરીએં આદત; હરામ હોએ ખાણાં જે
એૈસા ખાવે, કે ન કર સકે રબકી ઈબાદત૧૨૯
બાદશાં હુકા ખાણાં હોઠ જલાવે, સમજ
હોએ સો સીખા; દીલતાજાં ન હોવે ઉસથી,
હોઠ જાંગે ખાટા મીઠા તીખા; હલાલ ખાં-
ણેસે દીલ તાજાં હોવે, હલાલ ખાણાં તો હ
એ મીઠા; જીને ખાઈ કમાઈ રોટી હકકી, ઉ
ને અજત સવાદ દીઠા. ૧૩૦. દીલકી રોશની
હએ હલાલ ખાંણેસેં, ચેતો ભાઈ કરો આ-
હાર હલાલ; ઉસકા ઈમાન દીલ દોનું અંધે-
રા, જે કોઈ ખાવે હરામ માલ; ઈસ ઘટ
મિંદરમેં દીવા દીલ હએ, જે હુઆ અંધેરા
તો ઈમાનકી ખોટ; હુઈ અંધેરી નગરી કોઈ
કીસે ના પુછે, પાંચ ચોર મીલકર લુટે ચોટા

ચોર. ૧૩૧ જીસકુ હકને બડાઈ દીની, દુની-
આકે બોહોત લોક ઉસકે તાબે આવે; તો
લાજીમ હએ ઉસે ઈનસાફ કરના, જે કી-
સીકા દીલ નહી દુખાવે; તો ઉસકા મરતબા
જીઆદા હોવે, સબ રહે ઉસકે ફરમા બર
દાર; ઈનસાફસેથી ઈજ્જત પાવે, યે ફરમા
યા શાહે દુલદુલ અસવાર. ૧૩૨.

૬૨ બયાન દુનીઆ મીગોયંદ.



દુનીઆ ઘર માતંમકા, જીસે દેખોસો
રોતા હએ જરોજાર; ગફલતકા દટા
કાનુંસે કાઢો, તો સુનો કએસી પડી હએ
પુકાર; કાઠ સિર કરવત ફિરે, પથ્થર ટાંકે,
યે ધોએ કએસે કરતે હએં શોર; બહેતે

પાનીમેં આવાજં કએસા, ઉમરો હો વહી
જાતી સો રોતી હએ જોર. ૧૩૩.❀ ભુલાવએ
જે કોઇ દુનીઆં રીઝ, જ્યું પેઆસા દેખે
વેલા ધુપ; કે જંગલ સારા ભરા હએ પાની,
યે તો ધુલ દીસે હએ પાની રૂપ; દુનીઆં સ-
બ ધુલ હએ, દુનીઆ માલ ગાડો વએલી
હએ ધુલ; ઇસ ધુલકું તું સોના રૂપા માણક
દેખેં, યે તુમારે દેખણેમેં પડી હએ ભુલ.૧૩૪.
પાણીકી પેઆસથી, માલકી પેઆસ જાં-
ણો હોવે સખત; માલકી પેઆસ ઘડી એ
ક ન બુજે, પાંણીકી પેઆસ હોવે કોઇ વખ
ત; જીસકું પેઆસ માલકી હુઇ, ઉને પેઆ
સમેં ખોઈ સારી ઉમર; કભી નહીં પેટ ઉ-
સકા ભરે, જો સબ માલ પાવે જેતા હએ દુ-

નીઆ ભીતર. ૧૩૫. માલ ઉપર કરે બડાઈ,
ઔર સબં દીખાવે ઘોડાં હાથી; યે બડાઈ
બાતિલ હોએ દીન, આખર નહીં હોએ સં-
ગાતી; જો હકું ઉપર કરે બડાઈ, સિદકે ઈ-
માન પર ગાજે; કુફરથી ઈમાન આછા બુજે,
યે બડાઈ નિત બીરાજે. ૧૩૬. જો દૌડ કરે
આપ દૌલત કારણ, ઔર ઉમેદ રાખે ગૈંએ
ર ખુદા; તો દૌડ ઉસકી ગુમરાહ હોવે, મક
સુદકું ન પોંહોંચે વએ કદા; આસા ન કરો બંદે
કેરી, જે બંદા આસં કરે ઉસ પીછે જએ; તો
જએસા પડછાયા કિસી પીછે ચાલે, વએ જ
આપ મિંદર જએઠે ફીર જએ. ૧૩૭. ગૈંમ ઉસકું
બડા હોવે, જીસકી બડી હોવે દુનીઆ ઉમેદ;
ઉમેદ ઉસકી પુરી ન હોવે, જે કાલે બાલથી

હોવે સફેદ; દુનીઆં ગંમ કાલે સફેદ કીએ,
સફેદ અમલ નામા કીઆ સીઆ; દુનીઆ
પએઠ આવ ક્યા વગુજ કીતા, યે તેરા અ-
કલ વાહવા જીઆ; ૧૩૮ બિગડા સવદા
ખરાબ હુઆ, કે જીને લેઆ આપકા ધી-
ન; કે ધીનકે સો નાણે દેકર, જુઠી દુનીઆ
મિતા લીન; અએસા કાંમ વએ કોઈ કરે,
જીસકે સીનેમેં પડેઆ અંધાર; કે સોના રૂ
પા બેચ કર, મોલ લીઆ ભંગાર; ૧૩૯ દુ
નીઆ બેચ યે ફાની હએ, ઔર મોલ લેઆ
કેબત ઠાંમ; દુનીઆં તેરે સંગ ન રહેસી,
ખુબ આકેબત મુકામ; દુનીઆં દિન ચાર
હએ, ચેત તું છોડ જાએસી; ઈસે બેચ
આકેબંત વસાએ લે, વએ તુજ કામ આએસી

૧૪૦.❀. નેકબખત ગૅમ આકેબત કેરા, દુની-
આં ગૅમ ખાવે બદબખત; કે દુનીઆં પીઆરી
હએ બદબખતકું, નેક બખતકું પીઆરી હ-
એ આખેરત; નેકબખતકું નેક બુઝ સુઝે, ચા
હાવે આખેરત ને સદાં બીરાજે; બદ બખ-
તતો દુનીઆ ચાહાવે, છોડ મરે ને સદા ન
આવે કાજે. ૧૪૧.❀. દુનીઆંકી નેઆમતું સેં,
ખુબ સવાબ આકેબત કેરા; આકેબત સદા
બાકી રહેસી, દુનીઆ ફના હોવે સવેરા;
ને તુઝે ખુદાને અકલ દીઆ, તો દુનીઆં
કું ન કર પીઆર; કે જે ઠામ છોડનાં વાંહાં
ઘર કરે, અએસા કામ કરે ગેમાર. ૧૪૨.❀.
ભલી મેરી વએ જાણો, જે આપ પુરખ કરે
અંત પીઆર; તો ફરજંદભી હોવે ઉસથી,

પુરખ હોવે બખતાવાર; યે દુનીઆં મેરી બોહોત હત્યારી, એક પુરખ નહીં નિભાયા; પલમેં એક છોડ ધુબ કીઆ, ગેંમાર બે કો ઈ ઉસ ઉપર લોભાયા. ૧૪૩.❀. જિને આપ માલ ખજીના કીઆ, ઔર અપણી દૌલત આપેં નહીં ચાખી; વએ હાથ ગસંતા આપ ઉઠ જાવે, જ્યું મધ ન ખાયા માખી; હાથ ગસંતી દેખો માખી, યેતો ભાઈ દુનીઆ સંગ ન આવે; ત્યું આકેબત કમાઈ ક્યું નહીં કરતા, મુરખ આપ જનમ તું ક્યું ગમાવે. ૧૪૪.❀. કભી ખુશી નહીં રહેતી ઉસકું, જીસ દીલ ભરા હએ દુનીઆં ગંમ; દુનીઆં ગંમસેં વએ અંધા હોવે, પલપલ અધકા ન હોવે કંમ; દુનીઆં ગંમસેં દીલ ખાલી રાખો.

ધરાઓ મોહબત દુનીઆં સંગાત; જીસ દીલ મોહબત દુનીઆં ભરી, ઉસકે હાથ સેં ધીન સહી બત.૧૪૫.॥ બુરા કામ વએ જાણો, જે બુરાઈસેં હોવે નજંદીક; ચોરી કરે ને બેઆજ ખાવે. શરાબ પીવે, યે તો બુરે હએ વહકીક; ઔર. ઈનસેં જે નજંદીક, સો દુનીઆ પીઆરી ઔર નાણાં; યે દોનું બુરે ઈસ નાણેંથી, તુરત આવે બુરા વસાણાં.૧૪૬.॥ વએ વસ્ત બુરી દીસે, જે સબ જગેહે નજંર આવે; જીસ વસ્તથી કામ દાયમ પડે, ઉસથી દીલ ઉઠાવે; પણ મીઠા નામ તો સરજાણ હારકા, હરદમ જંપે ઉસે ઈમાની; પેટ ન ભરે કભી જંપણ હારા, હકકે નામકી તોયે નીશાની.૧૪૭.

બુરા કામ વએ જાણો, જે હોવે શરાએંસેંથી દુર; ચોરી કરે બેઆજ ખાવે શરાબ પીવે, ન હોવે ઉસ સુખ નુર; બુરા નહીં જે હલાલ કમાવે મિલેસો ખાવે, ક્યા હુઆ જે લોક કહે મજૂંર; બુરા વએ જે હરામ કમાવે મોરા કિલાવે, શરમિંદા હોએસી રબ્બ હજૂંર.૧૪૮.❀. આદમી કેરા પેટ દુશમન હએ, દેખો ભાઈ ચેત સવેરા; પેટ લાલચ કારણ આદમી, બુરા કામ કરે બોહતેરા; ઈસ દુનીઆંમેં દુશમની કાંમ, આદમી કું હએ પેટ કરાવે; પેટ કારણેં આકેબત ખુબી, બંદે કે હાથથી જાવે.૧૪૯.❀. જે ખાલી હાથ ને ભુખા હોવે, ઉસકા હોવે એયાલ; વએ તો ધંધા બોહોત કરે, કે તંગ હએ ઉસ ઉપર હા-

સ; યે બાત બતાઈ મૌલાને, સુન રાખો સબ મંન; કે ભુખા ધંધા બોહોત કરે, ઉસકા સુખ ભાગા મનં તન. ૧૫૦.❀. ખુબ બખત તો ઉસકા બાંગો; જીસકું દુનીઆં માંહે. નહીં જેરૂ ઔર છોરૂ; કે ઉસંકે દીલમેં તો ગંમ નહીં આવે, કે ક્યા ખાવેંગે લડકે જેરૂ; દુનીઆ ગંમ જીસ દીલ નહીં, રબ્બ યાદ વસે ઉસ દીલ માંહે, દુનીઆ દીન ધોએ એકઠે ન હોવે, ન સમાવે એક મીઆન ધોએ માંહે. ૧૫૧.❀. ખુશી ને આરામ ચાહો, તો આરામ વાંહાં જહાં નહીં ડર; દુનીઆંમેં તો બોહોત કસાલા, આરામ કાંહાં હએ ઈસ દુનીઆં ભીતર; એક દિન. ખુશી. સેં ઢોલ બજ્યા, દુજે દિન કોઈ મુવા હુવા

ગંમ; ભલી ખુશીઆલી આ કે બત કેરી, દિ-
ન દિન અદકી નહીં થાએસી કમ. ૧૫૨.

માં બાપસેં જે ફરજંદ બિછડે, તો એ દુખ
જલાવન હાર; કલેજ જલે માંબાપ કેરા,
ઈસ આગકા નહીં ઉતાર; જે ફરજંદ મ-
રે માંબાપ આગલેં, તો બડા દુખ હોવે બાપ
ઔર માઈ; કલેજ જલે નેનુંસેં પાની ચલે
, ઈસ દુખસેં તબ છુટે જબ મૌત આઈ. ૧૫૩.

આદમી આપ મન સબ દુનીઆં ચાહાવેં, જે
ની ન્યાંમત હએ ભાંતો ભાંત; પણ જે દીલ
ચાહાવે સો સબ કાંહાંસેં પાવે, કે સારી દુની
આં ન આવે હાથ; દીલકી આસા તો પુ-
રી હોવે, જે આસ છોડ હોવે નિરાસ;
પર આસા છોડ ગંની હોએ બએ ઠો, આ-

સા છોડો તો પુગે સબ આસ.૧૫૪.ૐ. જી-
વકું આરામ ના ઉમેદી માંહે, બોહોત ઉ-
મેદ રાખો તો આરામ નાંહે; આસ સ-
બ છોડો તો, હોવે જીવ તન આરામ; કે
દુનીઆંકા સંગરાં, કભી ન પાએસી તમા-
મ.૧૫૫.ૐ. જીસકું હુંનર કસબ આયા
હાથ, કરે રોજંગાર; ઉને બોહોત ખ-
જાંના પાયા, ઔર ગંજ પાયા અપાર;
કુવા ભરા ખજાંના ગાડા, વએ ખજાંના
ભી આખર ખુટે; હુનર બડા ખજાંના
જાણો, એ સર કભી ન ટુટે.૧૫૬.ૐ.
દુનીઆં મિત્તામેં અએબ બોહોતેરા,
પણ જે લોભાયા સો ન દેખે; જીંકુ અ-
એબ તો અએસા ઉસ્કોં, જે ઘેલા

સમઝે ને અંધા પેખે, દુનીઆં મિત્તા
બિછડતે, ન લગતી દેખો કુછ વા-
ર; કલી દુનીઆ દાર રહેવે ને મિ-
ત્તા બને, કલી મિત્તા રહેવે તો મ-
રે દુનીઆ દાર. ૧૫૭. ॐ. જે કામ
કરો સો બિચારો, કે યેહ કામ મ-
એં નિભાઉંગા કિસ રીત; કે ઈસ
કામ થી મએં ક્યા ગુન પાઉંગા, જી
સ ઉપર મએં ને બાંધી હએ પ્રીત;
તો કિસી કામમેં બતા ન ખાવે, વો
હી કરે જીસમેં હોવે ગુન; તો કુછ
ગુન નહીં ઈસ દુનીઆં ધંધે, સાચી બા-
ત કહું ભાઈ તું સુન. ૧૫૮. દુનીઆં દેખો બ-
વેચલી, યેહ એ દો દિનકા બાહાર;

શાહ ગદાઓ અદના ઑલા, નહીં કિસી-
કું ઈસમેં કરાર; ચેત સંભાલો મોમિન ભાઈ,
જબલગ નહીં આએ ખિંભંકે આસાર; તબ
લગ પાણી સીંચો નેક બંદગીકા, તો તેરી જીં
નદગીકા બાગં સદા રહે ગુલબૈર. ૧૫૯. ❁ ગુ
મરાહ હુવા વએ, જિને આપ ભેદ કહેઆ
બુરેકે સાથ; કે બુરા તો બુરાઈ સિખાવે, ઓ
ર કુછુ ન લાગે હાથ; બુરેકું આપ ભેદ. ન
કેહેના, બુરા વએ જીસકા ધીન બાતિલ;
યે થોડી બાત સંમજ સમજે, યું ચલો જ્યું
હોએ કામિલ; ૧૬૦. ❁ ગુમરાહ હુવા વ-
એ, જિને ધીનથી દુનીઆકું અદકા ચાહે
યા; કે દુનીઆ કામ કરંતે, જિને ધીંમકા
સો કામ ગમાયા; પહેલા તુજે દુનીઆં સિ-

રજ્યા, કે આકેબત કારણ કરે કમાઈ; તો વએ સહી ગુમરાહ હુવા, જિને દુનીઆં કારણ આકેબત ગંમાઈ. ૧૬૧.® ગુમરાહકું ગુમરાઈમેં છોડો, ઉસકા નહીં કુછ ઈલાજ; જીસકું ખુદાને ગુમરાહ કીઆ, વએ રાહ ન પાવે ભાજ; આંખાં અંધી ઈલાજ કરે, તો ચંગી હોવે ભંન; પણ જીસકા સીના અંધા ઈલાજ નહીં, બે ફીરકર આવે લુક માન. ૧૬૨.®

૬૨ બયાન બંદગી વ નેકી મી ગોયદ.

નમાજેં કરંતે બે કાહેલી કરે, ઉસે ઈમાન થોડા; દુનીઆંમેં તો બોહોત લોભાયા, આ

કેબત કાંમ છોડા ; નમાજં બંદગીસેં કાહેલી કરે ; ઔંર કરે દુનીઆં ધંધા ; તો ઉસ ઉપર ઈમાન નહીં, જીસકા હએ તું બંદા. ૧૬૩.

બડી ફજર જાગેને બંદગી કરે, તો તું નેકી કમાયા ; જે ઈસ વેલાએં જાગેઆ, સો બંદગીસેં નેકી પાયા ; સુબોહ સાદીક જાગો ભાઈ, કરો જીકર ઈલાહી ; નમાજં તસબી બંદગીસેંથી, હોવે દીલ સફાઈ. ૧૬૪.

જે નમાજં બંદગી હકકી કરે, સો ઉહે બીચ અંધેરી રએન ; જે નફલ નમાજં પાંચથી અદકી કરે, કે પાંચ તો હએ ફરજં દેન ; વએતી નમાજં રાતમેં કીએસેં, રોશાન હોવે ઉસકા દીસ ; ઉસ રોશાનીસેં કામ અએસા સુઝે, જે ન આવે ઉસ ઉપર રબકી

રીસ.૧૬૫.❀ આછી બંદગી ઈબાદત વએ,
જે સબસું છુપા કર કરીએં; કિસી બંદેકું ન
જણાઈએ, અપને ખુદાએસું ડરીએ; બંદ-
ગી નેકી ખુદાએ કાજેં કરીએ, નમણાં કરનાં
અપનાં નામ; જે ખુદાએ કારણ કામ કરીએં,
તો દરગાહમેં હોવે કબુલ તમામ.૧૬૬.❀.જિ
ને ઉમરોહ લંબી પાઈ, ઓર સારી ઉમર ર-
એન દીન બંદગી કીતી અલાંહ; તો નબી-
સુંકા સરો પાએ જનો, ઉસ બંદેકું સહી મીલા
; નબીયુંકું બડાઈ રબને દીતી, સબ ઉમંત
ઉપર કીએ સરદાર; તો જે કોઈ ચલણી ઉનુ
કી ચલે, સો મકબુલ હોવે રબ દરબાર.૧૬૭❀
ગઈ ઉમરોહોમેં જે કાંમ ન કીઆ, સો આખ-
રમેં કરલે શિતાબ; એતી ઉમર ગઈ બાકી

બએસી, ક્યું સુતા હુંએ ભર ખ્વાબ, ઉમરો-
હો દેખોં બવે ચલી, ચેતો કરો નેક કમાઈ;
દુનીઆ બાજારમેં કોઈ કમાયા, કિને પુંજી
આપ ગંમાઈ. ૧૯૮. રોશાન કર ભાઈ કબ
ર તેરી, કે નિત ઉઠ નમાજેં કર બીચ રએન
અંધેરી; અંધેરી રએન બીચ નમાજેં કીએ-
સેં, રોશાન હોવે સહી કબર તેરી; નમાજેં
નફિલ કર આધી રાતકું, કે ખુદા બીનં ન
બુઝે કોએ; મૌલા ફરમાવે કે કબર તેરી,
ઈસ નમાજેંથી સહી રોશાન હોએ. ૧૯૯
મોમિન મોંહોં ઉપર નુર અધકેરા, જે બી-
ચ રાત ઉઠે કરે કમાઈ; રાતકી બંદગી દિ
નમેં દીસે, કે કરનહારકે મોંહ ઉપર હોવે
રોશાનાઈ; કયામતકે દિન કોઈ મોંહોં ફુા-

લે, કોઈ મોંહ હોવે સફેદ; સફેદ વએ જિ-
ને રાતમેં બંદગી કીતી, સાચે સિદકેંસેં, ઉ
ને પાઈ ઉમેદ. ૧૭૦.❀ સબ દિન પીછે રાત
હએ, દિનકું કરો આપ કમાઈ ધંધા; રાતકું
બએઠો આરામસેં, જંપો ઉસકું જીસકા હ-
એ તું બંદા; દુનીઆ લોગ કહે પેર ધંધા લા-
ગા, કબ બએઠેં હમ ખુદાએકે ગંએલ; મૌ
લા ફરમાવે બેવેલા ધંધે નહીં, રબકું સંભા
રો બીચ અંધેરી લએલ. ૧૭૧.❀. મએરાજ
ખુદાકા રસુલ પાયા, જિનેં સબ રાત કીતી
હકે બંદગી; સો મએરાજ મોમિનકું હોવે,
જો દીલસેં નીકાલે સબ દુનીઆં ગંદગી; રા
તકું જગે એક ધ્યાનસે, પએરવી રસુલકી
કરે કિરદાર; તો ઉસ મોમિનકું મએરાજ હો-

વે, અપને રબકા દીદાર. ૧૭૨. ❀. રએન મરત-
બાં બો.હોત બડા હએ, સબ ખલકત પાવે
આરામં; પીર પએગંમબર વલી ઓલીઆ,
રાત બંદગીસેં સબ પાએ નામ; મએરાજ ર
સુલભી રાતમેં પાયા, આશક વસેલ પાવે મા
એંશુકં; જે તું સાચા આશક કા, તો રએન
બંદગીસેં મત ચુક. ૧૭૩. ❀. સબ દીલ મને
લગન હએ, પણ ભલા દીલવએ જીસં દીલ
હએ લગન કિરતાર; ઓર લગનમેં પડા સો
ડુબા, રબકી લગન ભલી જે ઉતારે પાર;
લગન બીના કોઈ દીલ ખાલી નહીં, બીન લ-
ગન તો દીલ રહે ઉદાસ; સાચે સાંહીસું જે
લગન બાંધો, તો જીકર કરો સાસ ઉસ્વાસ.
૧૭૪. ❀. રહેમત રબકી વએ કોઈ પાવે, જે કો-

ઈ જીંકર કરે હરદંમ; બે એક દંમ જીંકર કર-
નેસેં સુકા, તો ખુશી ન પાવે લિખાવે ગંમ; ર
બ દરગાહ હાજેંર વએ, બે હરદમ જીંકર ક
રે કસબ; બે એક દમ જીંકર કરનેસું સુકા, તો
રબ કરે ઉસ ઉપર ગંજેંબ. ૧૭૫. ❀ ખુદાએકી
ગંએર મોહોબતસેં, જીને દીલ કીઆ હએ
ખાલી; કે દુનીઆંકી મોહોબત સારી, અપ
ને દીલથી ટાલી; ઈસ રીત દીલ ખાલી કર
નાં, ખીસે ભરનેસેં હએ ખાસા; માલ ઘણેસેં
હએ એ ભલા, બે ત્રુટેં મનકી આસા. ૧૭૬❀
બે બેહેશત ચાહો તો તકવા પકડો, જ્યું ર
હો ગુનાહથી પાક; કે બેહેશત હએ બગેહ
પાકુંકી, વાંહાં મુશકો અંબરકી બિછી હએ
ખાક; દૌલતમંદકે ઘર પએઠને ન પાઓ,

ને પાઉ તુમારે લાગી હોએ કીચડ નો મોતી લા-
લકે મિંદરં કસ્તુરી જંમીનં, ગુનાહ મએલસું
ક્યું પએઠો, અએસી જનંત બીચ. ૧૭૭. ❁ તકવા
કરો ખુદાએસું ડરો; બંદગી કરો જ્યું હએ ફર
માયા; અલ્લાહ એક ભરગ્ જીને બંદગી કીતી,
બડા મરતબા તો ઉને પાયા; હરામથો ભાગો
હલાલ ખાઓ, જેતા હએ ફરમાયા ખાણા;
વો હલાલભી સમજ કર ખાઈએં, કે લેખે-વે-
લા હએ લેખા સુણાણાં; ૧૭૮. ❁ રોના મરદકુ
વએ સાયા; ને ખુદાએકે ડરસેં રોવે; સો રો
ના તો લાભ દેવે, કે ઠડાઈ અંખીઆંકું હોવે;
ખુદાએકે ડરસું ને કોઈ રોવે, ઉસકે નએનું
કું હોવે ઠઢાઈ; ને ખોફ ખુદાએકે ડરસું ક-
રો, તો ફલે તુમારી નેક કમાઈ. ૧૭૯. ❁ ખુદા-

એકા ડર જીસ દીલ વસે, વએ દીલ નિત હો
ઈ ઉજ્બસ; જિને દીલ અપના ઉજ્બસેઆ, દી-
દારકીતો ઉસે પુગી આસ; દીલ આરીસા દી
દારકા, જિને ઉજ્બસેઆ. તિનકે પુરે ભાગ;
રબકે ડરસેં દીલ ઉજ્બસો, સુતા ક્યું હએ ગા
ફિલ જાગ. ૧૮૦. ❀ ડરો ખુદાએકે ખૌફસેં, તો
રહો સહી બીચ અમનો અમાન; સબ બૈલિમ-
સેં એ ડર બચાવે, તુમારા હોવે નિગેહબાન;
ખુદાએસેં ડરે સો ફરમાયા કરે, ન કરે કુછ
ઔર અમલ; ન શરાબ પીવે ન બેઆજ ખા
વે, તો હાકિમ પકડે ઉસે કીસ બદલ. ૧૮૧. ❀
તાજગી તો હોવે મોમિન મોંહ ઉપર, જે ડર
ખુદાએકા હોવે ઉસ દીલ; કે ખુદાએકે ડર
થી બદી ન કરે, ઔર આછે કામ કરે તિલતિ

લ; ઘર મોમિનકા મિંદર હએ, ડર ખુદાએ
કા હએ દીવા ભીતર ; કે જીસ મિંદરમેં દી-
વા જલે, તો બાહેરથી રોશાન દીસે વએ મિં
દર.૧૮૨. જીસ મિંદરમેં દીવા રોશાન, વએ
મિંદર દીસે સદા ઉંબસ; ઉસ મિંદરમેં રા-
બ આવે, નીકલ બવે સબ ચોર નીરાસ;
આબાદ રહેવે મિંદર સોઈ, રહેનહારે પા-
વે સુખ ઔર ચએન; ધણી નફર દો મીલ
કર બએઠે, ખુશી મને દીન ઔર રએન.૧૮૩
કરજ સુકાનાં આપણાં, એ ભી હએ ધીન-
કા કામ; કે પારકી દમડી, આપ ઉપર ન રા-
ખીએં વામ; ધીનકા કામ તો બોહોત બોહોતે
રા, પણ એ સબસેં હએ બડેરા; બે ફરમા
યા શાહે ઔલીઆ, હજરત અલી સવેરા.

૧૮૪.❁ બરકત હોવે માલમેં ઉસકે, જો કોઈ દેવે જંકાત; જંકાત દીએ બરકત માલકી, સહી કર માનો યેહ બાત; જંકાત સૌંવ ઉપર અડાૉઈ, જો ગુજંરે એક સાલ; જિને દીઆ ઈમાનસું, ઉસકા હલાલ હુવા માલ.૧૮૫.❁ તવકલ કરો ખુદાએ ઉપર, તો હોવે કામ તમામ; ઉતમ કામ જો કરને ચાહો, તો નિત લેનાં ખુદાએકા નામ; જો કાંમ કરો સો સોંપો સાહેબકું, કે તુંહીં કરે સો ખાસા; તો સબ કામ હોવે ખાસા, ઔર પુગે મનકી આસા.૧૮૬.❁ તન મન ઔર પ્રાણકું તો, ખાને પીનેંસેંથી હોવે આહાર; અને જીવકું તો આછા આવાજં સુણીને, હોવે આધાર; નામ ઈલાહીને કલામ રબાઁની, આછે

આવાજેંથી પડો ગીનાંન; જીવણાં તો સુ-
ખ હોવે; ઔર મનકા તુટે અભેમાન; ૧૮૭
ધીન અપના દોસ્ત કરો, જે દોસ્તી તુમ કી
આ ચાઓ; સબથી ભલા દોસ્ત ધીન હ-
એ, જીસથી સબ કામ છોટક પાઓ; નમા
જેં પડો રોજેં રાખો, સબ બંદગી કરો જ્યું
હએ ફરમાયા; શરાબ બેઆજેં ઔર જે
મનાએં હએ, સો છોડો તો સબ કામ છો
ટકા પાયા. ૧૮૮ જે આપ ધીન ખુબી ચા
હો, તો નિત ઉઠ અધકી કરો કીરીઆ; કિ
રીઆ બેડીમેં જે કોઈ ચડે, ઉસે બોહોત
લાભ દેસી એ ધીન દરીઆ; ઔર ધીનકા
ફસાદ લાલચસેં હએ, લાલચસેં હોવે
ધીન ભંગારણ; જે આપ હીસાબથી અદ-

કા લેણા, લાલચસેં સબ્ભંગ્ણ હોવે અબ્બણ.
૧૮૯.❀. પોંહોંચ્યા મકસુદ દોનુ જહાનકા,
જિને ફતેહે પાઈ અપણે ધીનઃ કે ધીનકી દો
સ્તી ઉસ દીલ વસી, દુનીઆં છોડ ધીન ઉ-
ને લીનઃ જીસ ઉપર કરમ હોવે રબકા, ઉ
સકું સુઝે આછી ફીકરઃ કે ધીન માણક તો
આપ લેવે, છોડ દેવે દુનીઆં પથર.૧૯૦.
ધીન માણક ઈરફાન ઈલાહી, દુનીઆં પથ-
ર દુનીઆંકી ચાહઃ ચૌદા તબક લગ બ્બે
બ્બે ન્યામત, સો સબ બ્બંરણો દુનીઆં ફના
હઃ ખુદા તો હએ સબસેં ન્યારા, ઔર બ્બે
પસરેઆ સો રબકા નુરઃ બ્બે દેહ મએં પન-
સેં હાથ ઉઠાઓ, તો બાકી હએ સો રબકા
જેંહુર.૧૯૧.

નેકીકી ખુબીકા બયાન

ઉમરોહોમેં તો બરકત હોવે, જો નેક કરો તુમ અમલ; બુરે અમલકે બરકતસેંથી, ઉમરોહોમેં હોવે ખલલ; નેક કમાઈસેંથી ભાઈ, જીવનકા સો ફલ પાવે; જો કમાઈ નહીં નેક, તો ફોકટ જનમ ગંમાવે. ૧૯૨ નેકી કરો ભાઈ મોમિનો, સંગ બદી કરનહાર; ભાઈ તોતું સહી હોવે, ઉસ ઉપર સરદાર; નેકી કરો ભાઈ ઉસ સંગ, જો કરે બુરાઈ; તો સહી ઉસ ઉપર હોવે તેરી, બોહોત બડાઈ; ૧૯૩ બુરે કાંમમે ઢીલ કરનાં, એભી હય્એ દૌલત નીશાની; બુરાઈમેં ઢીલ કરનાં, એભી હય્એ નેકી

પિછાની; જીસે દૌલત રબને દીતી, સાંઈ નેકી કમાયા; કે બુરે કામ ઉપર, અપના દીલ નહીં ચલાયા: ૧૯૪.❁ બુરાઈ કરંતે જે કિસે દેખે, તો આપ નજંર ચુકાણી; દીલ ભીતર રાખે, નાહી, ના કહે વએ બાહાણી; તો બોહોત બડાઈ ઉસકી હોવે, સબ અંગે યેહ મોટા; જે અએબ પારકા સબકું કહેવે, તો સબ કહે યેહ ખોટા. ૧૯૫.❁ જે નેક ક્અંાલ કહેવે સદા, તો નેકી વએ સહી પાવે; જ એસા ફાઅંાલ નીકાલે બંદા, ત એસા આગલ આવે; રહેમત ઈલાહી ઉમેદ રાખો, માગો આગમ ભલા; કે આજથી કાલ ખુબ થાએસી, ખુબ કરેગા અલાંહ. ૧૯૬.❁ નેકીકે દીલ હએં નુર રબાંની.

કે હરદંમ ઉસ દીલંવસે રબકા નુર; કે ઊ-
સ દીલ ખતરાલી નેક ગુંજરે, પલ પલ વસે
રબકે હજુર; નેક હોતે તુમકું ન લગતી કુછ
ભેર, જે હરદંમ કરો નેક બંદગી કામ; અ-
લાહ એક પાક જાણ બંદગી કરો, તો તમ
દીલ હોવે રબકે નુરકા મુકામ. ❀. રબ કાર
ણ જે તું કસણી કરે, તો નેકી કુવત સ-
હી હોવે તેરે દીલ; તો ઈમાન તેરા હોવે
ચંગા, ઔર ન હોવે કુછ ઈમાનમેં ખલલ;
ઈમાન જે સુધા તો કસણી કર, કારણ
રસુલ ઔર આલ રસુલ; ઈન્હોં કાર
ણ જે કસણી કરે, તો શફાઅંત કરેગેં
જેહરા બતુલ. ૧૯૮. ❀. જુદાઈ બીછડના
આગ કઠન હએ, દોજખ આગથી એ

આગ ભારી; ધૌજખ ડરથી અમલ નેક
કરે, અજેકે ધૌજખ આગ હએ દુશવારી;
જીસકું આવા રબ મીલનેકા, વએ ગુનાહ
ન કરે, કે બીછડુંગા રબ દીદાર; તો જે
કોઈ હએ તાલીબે મૌલા, ઉસ મન ધૌજખ
ક ડરથી એ ડર હોવે બિશીઆર. ૧૯૯ ❀
ખુબ બખત તો ઉસકા જાગ્યા, જીસકું સિર
જનહાર સંગ પરતીત; કાંમ દુનીઆ ધીન
સબ ઉસકું સોંપે, એ હએ સાચે મોમિનકી
રીત; જીવ તન જેર છોરૂ ઈમાન, એ સબ
તુજકું રબને દીઆ; દીલ તાલા ખોલો એ
ધર ઉસે સોંપો, શરમ ઉસેં જિનેં પએદા
કીઆ. ૨૦૦ ❀ ગનીમત મિલી ઉસ કીસીકું,
જે કોઈ તાબે હુવા અપને ખાલક; મૌત હયાતી

ને રોજી તેરી, એ સંબકા વો હએ માલકે;
જે મારે જીલાવે ને ખાંણેં દેવે, ઉસકી કરો
નિત બંદગી; જે દુનીઆં કારણ પર બંદગી
કરે, તો ખરાબ હોવે. ઉસકી જીંન્દગી. ૨૦૧
બંદગી કરો ખાલિસ. ખુદાકી, ઉમેદ નં રા-
ખો એક તિલ ભાર; ખાલિસ બંદગી ખુદા
મિલાવે; સુખસું પાવે રબ્બકા દીદાર; જે
ઉમેદ ચાહાવે સો ખુદાસું પાવે, સો ઉમેદ
સબ તું લાલચ જાન; બેહેશત પાયા તો
ક્યા બડાઈ, પુરખ બિના જ્યું ઓરત માન
.૨૦૨.❀. મોમિનકા તો માલ ગનીમત, જે
કોઈ હિકમત પાયા; બડી હીકમત તો એ
જાણો, જે કુફર છોડ ઈસલામમેં આયા;
સારી ઉમરો હો ખોવે ત્રાંબા સોના કરતે;

સીખે હીકમત બુવલીઃ પલમે દુશમન ખુ
દાએકા હોવે દોસ્ત, એ હીકમત ફરજંદ
શાહે સુરતજે અૈલી. ૨૦૩.૭ ઑલીઆ ખુ-
દાએકી બાતાં કરો, તો રહેમત હોવે ના
જીંલઃ જિને કુફર તોડા ને ધીન જગાયા,
સરવર સબ વલીયુંકે કાંમીલ; તો પંજતન
રબને પાક કીએ, પીર હોવે જે ઉનકી આ-
લ, જે રહેમત રબકી આપ ઉપર ચાહો,
તો નામ ઉનકા લ્યો હર હાલ; ૨૦૪૭. સ
ફાઈ દીલકી સો ઈમાનસેં, જીસકા સો ઈ
માન હોવે કામિલ; ઉસ મન નહીં સુદ
ન હોવે કીના, વએ બુરે અમલકા ન હો
એ આંમિલ; જે દીલ સાફ હોવે, તો નિત
ઉઠ બંદગી ચાહાવે, ઔર ચાહાવે નેક ક-

માઈ; હરામ ખાણું ઝુઠ બોલાણેસેં ન કરો
ઈમાન અંધેરા, તો પાઓ દીલ સફાઈ. ૨૦૫.
આછી બંદગી સોઈ જાણો, જે કરે આછા
ખાસા નેક કામ; ગરીબ યતીમ હાજતમંદ
સબસેં નેકી કરો, તો હોવે તેરા નેક નામ;
નેકીસેં સબ દીલ શાદ રાખો, ઔર બુરાઈ
ગફલત કરો સબ દૂર; તો સબ દીલમને
હએ સિરજનહાર. સો તુજ ઘરમેં કરે
રોશન નુર. ૨૦૬. ખમીસ શનીશાછર દો
એ શંબે હે, બરકત જાનો; મુસાફરી સફર
ચલનેકું બી, ખુબ હએ પહેછાનો; ધોએ
વેલા બરકત જાનો, ઉત્તમ કામકુ હએ ભ-
લી; એ સુણો સબજે યાદજ રાખો, ફરમા
યા શાહે મૌલા મુરતજા અલી. ૨૦૭. સબ

બંદેકું લાજીમ હય્એ, જે કરના ખાલેક અપ-
નેકી એબાદત; સબ ખલકતકું રાજી રખ-
ના, મીઠી નેકી કરના આદત; બોહોત બો-
લના બેઅશરફ્કા, સો ઈબાદતમેં હય્એ નુ
કસાંન; બડી બંદગી નેકી યેહ હય્એ, ન આ-
પ રંજ ન કિસકું રંજન. ૨૦૮.

બયાન સબર વ શુકર મીગોયદ-

ખુશ ખબરી ત્યો આપ જીવ, જબ સબુ
રી કીતી; જીસ બંદેને સબર કીઆ, તિસે
ફતેહ રબને દીતી; કોઈ દુખ દેવે, તો સબ-
ર કરનાં; તો ઉસથી તું સહી જીતે; ઐસા મ-
નમેં ધરનાં. ૨૦૯. સબુરી તેરી તુજ ફતેહ
દેવે, જીસ કિસી ઉપર આવે બલા; જે વએ

સબુરી કરે, તો ઉસકું ફતે. દેવે બુજ્મે આપ અલ્લાહ; સબુરી કરન હારકું રબ દોસ્ત રાખે, આપ રબ કરે અંત પીઆર; બંદા ભલા વએ જ્મે સબુરી કરે, તો કઠન વેલા રબ હોવે ઉસકા યાર. ૨૧૦. ફકીર કામિલ સંગ જ્મે બએઠે, તો શુકર કરે અદકેરા; ફકીરીમેં તો શુકર કરનાં, સંગત સીખો વએ સવેરા; ફકીરેકું સબર કરના, સભ હાલ મેંને શુકરાનાં; સખતી નરમી એ સબ ન્યામત, રબસેંથી પીછાના. ૨૧૧. સખતી છીપાણી મોમિન ભાઈ, જ્મે કુછ આપ ઉપર બીતે; એ મુરવત નિશાની મોમિન કેરી, ઓર યેહી સબરકી રીતેં; મોમિન ઉપર આવે જ્મે સખતી, સો સબરસેં છિપાવે; તો ખુદાએકી

દરગાહમેં સબુરી બદલે, બોહોત અજંર પાવે. ૨૧૨. બોહોત સખતી જીસ ઉપર આવે, સચ ઉસ ઉપર હોવે આસાનીકી આંન; કે સખતી પીછે હએ આસાની, એ નુકતા કલામ રબાંનીસેં પિછાન; મોમિનકું જે સખતી પોંહોંચે, ઉસ પીછે સહી હોવે આસાની; તો દુનીઆંમેં જિને કસણી સહી, વોહ આકેબતમેં હોવે જનંત મકાની. ૨૧૩. દીલકી દારૂ જે ચાહો, તો રાજી રહો રબંકી કજાં; નરમી સખતી જે કુછ પોંહોંચે, તો કહો હમેં રાજી જ્યું તુમારી રજાં; દીલકું દુઃખ યેહ, જે માલ મેહેરી પુતર થીઆ, એ સબકું હાજર ચાહાવે; ઓખદ એ જે એ સબ રબકા, રબ ચાહે રાખે ચાહે ઉઠાવે. ૨૧૪. ખરાબ

હાલ જે મોમિન દીસે, ભુખા દુનીઆં માંહીં; ખુદાએકે નજંદીક ઉસે ઈજંત ઘણેરી, વા હાં વોહ ખરાબ નાંહીં; ફકીરૂંકું ઈજંત ખુદા એ પાસે, જે ઈસ દુનીઆંમેં હુએ ખરાબ; દુ નીઆંકા તો ઈતબાર નહીં; એ તો ફનાહ હો વે શીતાબ; ૨૧૫. જિને આપ તનકું વારા, રબ યાદ વસે ઉસ મન સારી; એ ભલા હુએ ઉસથી, જે લાલ માણક પહેને ઔર પહેને ક પડે જંરતારી; ખુદા તો નીયંત ને દીલ દેખે, ન દેખે સુરત ઔર લીબાસ; અતલસ પહે ને તો ક્યા હુવા, ઔર ક્યા હુવા જે પેહેન્યા કરબાસ. ૨૧૬. આછા ખાસા અએસા આરામ પાઓ, જે તુમ રાખો મન ઠેકાણે; હ લાલ કમાઈસેં રજીં રોજી દેવે, આપ મન સં

તોખો ઉસી પેહેનડે ખાંણે; આપ મનથી પા
પ ઝુઠ નિકાલો, ન કરો તુમ પાપકા ખોજ;
તો અદકા બોલાણે વેલા હોવે, તુમારી નેકી કા
ખોજ; ૨૧૭. ❀. તેરી રોજી તુંજકું ઢુંઢે, તું આપ
મન કર આરામ; એક એક દાણે પર લીખા
હએ, સો ખાણે વાલેકા નામ; જિસ દાણે
તેરા નામ લિખા હએ, વહી આવે તેરે મુખ;
લાખ કરોડ બેતું હએ સંગારે, સો ફોકટ
કરતા હએ દુખ. ૨૧૮. ❀. ખુદા હરએકકી રો
જીકા જામિન હએ, એ હદીસ શાહે મરદાંન;
બંદા તું કાએ રોજી હરામ ઢુંઢે, રોજી તુજે
દેવે આપ રહેમાન; આદમીં હોએ કીસી કા-
મકા જામિન, તો ઉસકા તુઝે આવે યકીન;
તો યકીન ક્યું નહીં રખતા હએ રબ ઉપર, કે

રોજીકા જામિન હએ રબિલ આલમીન.૨૧૯.
રબ ઉપર જે યકીન કરે, કે જિને મુઝે કીઆ
હએ પએદા; તો રોજી મુઝે વોહી દેવે, જે સ-
બકું હએ રોજી દેહેંદા; તો ઉસ ઘર નિત
મહેમાની રહેવે, આપ ખાવે ઓરકું દેવે ભ-
તા; ઉસકી હાંડી નિત જોશ કરે, સદા રે
હેવે ઉસકા ચુલા તતા.૨૨૦.✻. મરદકી ઈજ્જ
ત ઉસમને હએ, જે મીલે ઉસ ઉપર કરે
સંતોક; ઘર ઘર ઢુંઢતા ન ફિરે, અપની ઈ-
જ્જત ન ખોવે ફોક; જિને રોજી દીની સો ઈ-
જ્જતભી દેવે, જે ઉસ રોજી તુમ કરો આરામ;
જિને ઉસ રોજી આરામ કીઆ, ઉને ઈજ્જત
પાઈ ઓર બડ્યા નાંમ.૨૨૧.✻. જે તુઝે મિ
લે સો બોહોત કર જાંણો, તો સારી ઉમર ક

શે બાદશાહી; જિને જે મિલાં સો થોડા ઘણાં
કીઆ, ઉને સારી ઉમર ગંમમેં ગંમાઈ; સુખ
દુખ બિકે ઈસ દુનીઆં બાજાર, સુખ છોડ કાં
એ દુખ મોલ લેઆતે, કે આપ કિસમત નહીં
રાજી રહેતે, કિસમતશી અધકા હુઆ ચાહ
તે. ૨૨૨.❀. જે કોઈ રોજી રીજક પાયા, ઓર
આફીઅત પાયા અપણી જાત; તો પુરે ભાગ
ઉસકે ભાઈ, જે શુકર કરે વએ દિન ઓર રા-
ત; બંદા એક ચાકરકું ખાણે દેવે, સો નિત
ઉઠ ચાહાવે ઉસસેં ચાકરી; સિરજનહારતો
શુકર ચાહવે, ખુશ આવે ઉસે શાકરી. ૨૨૩.
રબ્બકી ન્યામત શુકર કરનાં, જે ન કરે તો
બિગાડે અપણી ન્યામત; કે આપ માલ વ-
એ ન સંતોખે, હરદંમ ચાહાવે માલ કસરત;

કે માલ મુઝે હોવે અદ્દકેરા, સબ દુનીઆં માલ મિલે મુજ; ઈસ ફીકરથી ન ખાવે ન પેહેને, ઈસ હવાથી ઉમર કા દીવા બુઝે બુજ. ૨૨૪.✿. ન્યામત પાઈ ને શુકર ન કીઆ, તો નાશુકરી ન્યામતકુ લેજાએસી; ન્યામત પાઈ તબ ના ચેતેઆં, તો ન્યામત ગઈ પીછે પછટાએસી; હયાત દુનીઆં ન્યામત તો ફલ દેવે, જો શુકર ઈબાદત કીન; જો એ ન કરે તો જિને દીતી હયાતી, સો લેવે હયાતી બીન ફલ છીન; ૨૨૫.✿. સબ ગંમ પીછે હએ ખુશહાલી, ઓર દારૂ હએ સબ દુખણેકું; સબ સખતી પીછે હએ આસાની, સમઝાઓ દીલ અપણેકું; દુનીઆં બંદીખાના હએ મોમિનકું, ઓર કાફરકુ હએ જન્નત ઠામ; મોમિ-

ન દુનીઆ સખતીબદલે, અંત પાએસી હુ
રાં કસર જનત મુકામ.૨૨૬.✽.નેક આદમીં
જે દુખ પાયા, તો જનો રહેમત રબને જિજ
ઈ; ઔર ફાસક જે દુખ પાયા, તો કરતુતસે
ભલા ઉસ ઉપર આઈ; અયુબ નબીકા દુખ
ડા રહેમત, જે કીડે પડે સારે અંગ; ફિર ઉન
ડુબા ઈસ ભલા, જે લડતાથા મુસાનબીકે
સંગ. ૨૨૭.✽. મનવાર કરો જિને દુખ દીઆ,
સો ખીજલ થાએસી ધમોધમ; તું મનવાર ક-
ર વએ ખિજલ થાએસી, તેરા કુછ ન હોએ-
સી કમ; જિને દુખ દીઆ સો શરમિંદા હો-
એસી, જે તું બોહોત કરે મનવાર; એ બાત
સુણો લિખો સીને પારી, ફરમાયા શાહેના
મદાર. ૨૨૮.✽. ગુસ્સા દાયમ આપ મન ખાના,

ઔર ઊપર ગુસ્સા ન કીજીએં; ગુસ્સા દાજેં
મનમેં ધુંઝાઓ, ખુદાએકે ગુસ્સેસેં ડરીએં;
ઈમામ હુંસેનકે મોંહોં મુબારક પર, બાંધે હા
થથી પડી ગેરમ આશ; ગુસ્સા સબ આ-
પ મન ખાયા, ફુરમાંયા તું આનંદ બાશ. ૨૨૯.
ગુસ્સા ન કરીએં ધીરજ ધરીએં, સબરો તો
ફીક કરીએં રફીક; શુકર ખુદાએકા સાફી
કરીંએં, તો ખુદા તુમારા હોવે શફીક; એ તંન
મન તેરા તો સુખ પાવે, ઓ હરદમ શુકર કરો
તુમ આદત; શુકર સબુરી આદત હુઈ જીસ
કી, કેબુલ હુઈ ઉસકી ઈબાદત. ૨૩૦. ✻

બયાન પીરી વ મરગંકા.

ખબર દેગઈ મૌતકી, જબ સફેદી આઈ

તેરે રીશ; અબ તોશા કરલે રાહકા, કે સ
ફર આયા હએ તેરે પીશ; અબ છોડ ઈ-
મારત ઘરકી, આપ ઘર ઠએરાઓ ગોર;
કે સાંજ સુબો હએ ઉઠ ચલના, બઈ
બસના હએ ઉસ હી ઠોર. ૨૩૧.❀. બુડા-
પા વાધાઈ મૌતકો લાયા, ચેતો ભેગી કરો
કમાઈ; ઉજલે બાલ અબ દીન આયા, કા
લે બાલ રાત સુતે ગંમાઈ; કાલે બાલ જ-
એસી રાત ગંફલતકી, વએ ઉમરો હો તએ
સી ગઈ; સફેતી સુબો હુઈ દેખો ચેતો, અ
બતો પુંજી થોડી રહી. ૨૩૨.❀. બુડાપા ખ-
બર મૌતકી કેહેવે, નિરાસ કરે સો હૈયાતી
સેંતી; અબકે જેતું અંત લોભાયા, તો તું બો-
એસી ઔર કોઈ લુગુસી એતી; દુનીઆં સરા-

મેં તું હએ મુસાફર, રાત ગઈ જેથે કાલે બાલક સફેદી સુબોહં હુઈ, હુઈ ચલને વેલા પડા હાલચાલ; ૨૩૩. સબ રોગથી બડા રોગ બુડાપા, જે જવાનથી હોવે પીર; તો સબરોગ આકર ઉસ ઘટ બએહે, પલપલ ઘટે આરામ શરીર; જવાનીમેં કરલે ઉત્તમ કમાઈ, બુડાપેમેં ન હોએસી જવાન; જે બૂડા હુઆ સો ભેંગીચેતો, ભાઈ તું તો હએ કોઈ દમકા મહેમાન. ૨૩૪. બુડાપાં નહીં હએ ઉમરોહ માંહે, કે અબ ઉમરથી ના કુછ હોવે રલ; સુણના દેખના સુધબુધ તેરી, એ સબમેં પડા હએ ખલલ; અબ દુનીઆંથી ના લજંત પાએસી, ન બંદગી કર સ-

ગસી ઈસ કાયા; જીતાનએ જિને જવા
નીમેં ખાયા પીઆં દીઆ લીઆ, ઔર
વોહી આકેબત કમાયા. ૨૩૫.❀. જબ
ગઈ જવાની યાદ કરે, તો બોહોત આપ
દીલ મને પસતાવે; એ પસતાના ફોકટ
ભાઈ, જવાની ફિર નહીં આવે; નહીં ફિ-
રે નદી બે પાની બેહે ગયા, નહીં ફિરે જ-
વાની બે ઉમરોહો ગઈ; જવાની મને જિ
ને બંદગી કીતી, બોહોત વએ કમાયા સ
હી. ૨૩૬.❀ ઉમરોહોકી બાકીં અમુલક
હએ, સબ માલસેં કરીએં પીઆર; બેએ
કદમ ઉમરોહો અધકી પાઈએ, તો મુલ
દીજેં સારા સંસાર; ઉસ દંમ આછી કમા-
ઈ હોવે, કે તૌબા તેરી હોવે કૈંબુલ; એક

દમ ત્રાંબા સોના હોવે, ભેહેશત લેગુકે
હોવે સુલ. ૨૩૭. ❀. રોશન કર ભાઈ નૂ-
ર બુડાપા, ગુનાહસેંથી મત કર અંધેરા;
ઈસ નુર બુડાપે. કરો કમાઈ, તો રોશન
હોવે દીલભી તેરા; ૨એન જંવાન મસ
ત હોએ સુતો, આયા બુડાપા રોશન
દીસ; અબ ભગ ઉઠ કર લે કમાઈ, નહીં
તો રબ કરસી રીસ. ૨૩૮. ❀. બુડાપાં આ-
યા ચેતો ભાઈ, ભેર ભેર ક્યા કેહેવે; મલ
ક મૌતકા સિરપર આયા, કોઈ ગાફલ
હો મત રેહેવે; લડકે જવાન બુડે જંઈફ,
મત બનો મૌતકું દૂર; મૌત નજદીક દેખ
ખુદાએ સું ડરો, તો તુંમ દીલ વસે રબ્બકા નુ
ર. ૨૩૯. ❀. બે આપ મન નસીહત ચાહો,

તો મૌત યાદ કરો એ નસીહત હએ ખા-
સી; કે આખર મરના ઘોર ઘર કરના, દુ-
નીઆ કા સાથી કોઈ સંગ ન આએસી;
જિને એ બુઝા ઉને લોભ પાપ છોડા, દુ-
નીઆંથી હો બએઠા બિરાજા; વાએંજ
નસીહત યું ગુન હુઈ, કે છોડ દેવે દુની-
આં કસાલા. ૨૪૦❀ માતા પેટસું જે બા-
લક નિકલા, ઉસકું મૌતકા આયા પએ-
ગાંમ; કે દુનીઆંમેં આયા વએતો મરસી,
દુનીઆં તો હએ ફનાહ મુકામ; માતા
ઓદરસું બાહાર આતે, બાલક રોવે ઉ-
સ ઘડી; કે અબતો મએ દુનીઆંમેં આ
યા, કાલ મૌત આ મુજ પર હોવે ખડી.
૨૪૧.❀. મરના જિને સચ કર માના, ઉ-

સે દુનીઆંમેં ક્યા કંરની હએ ખુશી; ઈ-
સ ખુજ સાથ જે ખુશી કંરે, તો ખુશી નહીં
એતો હસ્સે બે હુશી; પર મુલક જતે ઉમ-
રોહો ઘટે, દીલના કહેવે એ મુલક મેરા;
તો દુનીઆ મુલકસું કાંહે દીલ બાંધો,
દીલકું કોને બતાયા કે એ મુલક હએ તે-
રા. ૨૪૨.✿. જે આપ અંજેલ બંદા યકીન
જાણે, કે દુનીઆંસે મુઝે હએ જાણાં; તો
દુનીઆં ઉમેદ મગંરૂર ના રહે, જાને કે
યે હએ ખોટા વસાણાં; અંજેલ અપની
યકીન કર જાનો, કે સદા રેહેણાં નહીં ઈ-
સ જહાંન; તો દુનીઆ ઉમેદ સહી કમ
હોવે, પલ પલ ઘટે અભેમાન. ૨૪૩.✿.
આપ મૌત બીસારે દીલ અંધેરા, જ્યું બા-

ન સરાણેં કાટ ભરી શમશેર; દીલ રોશન ચાહો તો મૌત યાદ કરો, ઉઠ તું બખેઠ તે અવેર સવેર; ને અપના ચલના યાદ કરે, ઉસથી ના કુછ હોવે બદી; કે બંદા પાણી ગંધા હોવે, ગંધી ન હોવે ચલતી નથી. ૨૪૪. ❀. મૌત યાદ કીએ દીલ રોશન હોવે, હરદંમ મૌત કરના યાદ; એક દિન ઐસા આએસી, ને ઘર ઉઝાડ હોવે ઔર આબાદ; ઔર મનેજ ઘર કરોગે, ઘરમેં બસેંગે ઔર કોઈ; એ સુણ કર જે કોઈ ચેતેઆ, રોશન હુવા હએ દીલ સોઈ. ૨૪૫. ❀. ને યકીન મૌતકા તુઝકું હુવા, કે મરના આખર હએ મેરા; તો હરદંમ તું નેકી કમાવુ, તો સંવરે જંહેરે બાતિન તેરા;

એ બડાઈ જે તુમને પાઈ. તો ઈસ બડાઈ
કું ફિર નાહીં મૌત; એ બડાઈ તુઝે બેહેશ
ત લેજાએસી, ઉસ બેહેશાતમેં કભી ન
આવે ફૌત. ૨૪૬. મુલકિલ મૌત તોસ-
બ પર આવે, સબ બંદેકી લેજાતા હયે જં-
ન; ઈસ મરને આગલ જે મર ચાલે, સો મ
ર કર પાવે અમન મકાન; અએસા મરના
જે મર જાને, વાસિલ. હક વોહ કામીલ. ફ
કીર; એ દરજ્જા પાવે સો વલી કિલાવે, એ
ફરમાયા હજરત આપ અમીર. ૨૪૭.
જીસ બેહેશાતમેં મૌત ન આવે, સો હી તખ
ત ખુદાકા જાન; ખુદા તો સબ ઠોરમેં બ
સતા, ખાલી નહીં કોઈ ઉસ બીન મકાન;
સબ કુલ ઉસમેં વોહ સબમેં, બાહેર ભી-

તર હએ ભરપૂર; અએસા સમજ ને ઉ-
સમેં મિલ્યા, સો લા મૌત હુવા ઉસકા નુ-
ર. ૨૪૮.

૬૨ સિફત નેક સોહબત વ દોસ્તી મીગોયદ-

ને નેક સોહબદ પાઈએં એક દંમ, તો
ગનીમત જાણો વએ દંમ; કે એક દમ કલમા
કુફર ટુટે, એક દમ તોબા કરે ગુનાહ ગુંમ;
એક દમ ત્રાંબા સોના હોવે, પારસ ભેટે પડે
ટંકસાલ; એક દમ મોહબૅત મૌલા વસે, નો
છુટ પડે સબ જંજાલ. ૨૪૯. નેક સોહબત
અખતીઆર કરો, તો બુરે લોકુસેં રહો અમા-
ન; નેક સોહબત કી બરકત સેંથી, બુરેકી
બુરાઈ ન પોંહોંચે આંન; દુશમન બુરાઈ કરે

સો તુઝે નાં પોંહોંચે, જે તેં સંગાતી કીઆ

નેક; સંસાર ભુરી ભલાં સબ તુઝથી ભાગે,

જે આપ મન વસાઓ અલાૅહ એક.૨૫૦.❁.

દોસ્તકી માર બોહોત દુખ લાગે, જે કિસે

દોસ્ત આપેં દેવે માર; ઔર કે હાથસેં ૫થ

રભી હલકા લાગે, દોસ્તકે હાથસેં ફુલભી

લાગે ભાર; કે હમારા દોસ્ત પીછાન ક્યું

મારા, યેહ તમ મંન લાગે ગંમ; મોમિનં અલાૅ

હ પીછાન ગુનાહ કરે, વએ રોજેં દેવે દેખો

કરમ.૨૫૧.❁. મિલનેં જઓ મરદસેં અએસા,

જએસા તુઝે કરે મનવાર; થોડી બડાઈ દેવે

તો પોડા મીલો, બોહોત દેવે તો મીલો બો-

હોત વાર; બંદા મીલના મીલન હાર સંગ;

સદાન મીલે એકી રીત; તો થોડી બંદગી બો-

હોત નિવાજે, અએસે સાહેબસું ક્યું ન કરીએં પ્રીત. ૨૫૨. જો પ્રીત મિંતર ગાંડી ચાહો, તો ન રાખો પરદા અંતર; કે મિંતરકા ઠામ તો દીલ હએ, તો દીલવી હએ મિંતરકા ઘર; દીલ કરો ઘર મિંતરકા, સો મિંતર કરો સુબહાન પાક; જીસ દીલ પાક વસે સો પાક હુઆ, ઔર સબ દીલમેં પડીઓ ખાક. ૨૫૩. ભાયુંકા બીછડના સહી બુજે, હએ આપ દીલકા જલાપા; જો ભાઈ કરો તુમ દુનીઆંમાં હે, સો બીછડતે બોહોત રહે કુડાપા; પ્રીત ન કરીએં અએસે મીંતરસેં, જો બીછડતે ન લાગે ઢીલ; મિંત્ર કરો જે સદા સંગ રહે, સો આપ પાક હએ રબિલ જલીલ. ૨૫૪. ધીનધારી જે અધકી ચાહો, તો સંગત કરો બિ

સે હમે મોહબત ધીન; ધીનકા જીસે નહીં ચા-
ના, ઉસસું મિંતરાઈ મંત કીન; સંગત કરો
ધીનધારકી, નિત બ બએઠો ઉસકે પાસ;
હીંગકે બાસનમેં. હીંગ બાસે, ફુલોંકે બાસ-
નમેં હોવે ફુલોંકી બાસ. ૨૫૫. પર મીલ-
નેસેં આપબંત ટોલે મીલ ચાલો, આપ બંત-
મેં કરો સગાઈ; સંગત વેહેવાર ઉનસેં કરો,
જિનસેં હોવે ધીન ભલાઈ; આપ ધીનંકે પં-
થમેં ચાલો, સાથ લે ચલો ધીનભાઈ; તો એ-
કકી બંદગી દેખ દુજા કરે, ઈસ રીત પલપ-
લ વધે કમાઈ. ૨૫૬. અદકી દોસ્તી કરો
આપ કરાબાત, તો અદકા હોવે તુમારા દો-
લત માલ; બાપ માઈ બેહેન ભાઈ ઓર
સગે, અહેસાન કરો તુંમ સબકે હાલ; રખેં

ફરમાવે નેક ખરચ જે ઈન્હો કાજે, લોકું ભી કહે સુણાયા; યતીમ મીસકીન સો અંતલી બં-દ છુડાના, એ સબ નેક ખરચ ગણાયા.૨૫૭ નેકી મા બાપ સંગ જે કરનાં, સો આકેબત કારણ આગમ પુંજી ધરનાં; મા બાપકા હક બોહોત હએ લગતા, સો દીલસેં નહીં બીસરનાં; કરો માં બાપકી ચાકરી, તો હોવે અનંત ભલાઈ; તો સહી આકેબત કારણેં, આપણી આગમ પુંજી ચલાઈ.૨૫૮. રીઆત કરો માં બાપકી, કાલ આએસી પુતર તેરા; વએભી તેરી રીઆત કરસી, કમાઈ ફલ તું પાએસી સવેરા; કિસી બંધે કમાઈ ફોકર નાહીં જાતી, જિને જએસા કીઆ તએસા પાયા; તેરા પુતર તુઝકો ચાએસી, જએસા તું

માબાપકું ચાહેઆ; ૨૫૯. ✻. ભલા સંગાતી વએ તેરૂં, જે તુઝે બતાવે નેક કાંમ; જે નેકી તું નહીં જાનતા, ઊસકા તુઝકું સીખાવે નામ, નેક સંગત વએ જાંણો, જે તુઝે બતાવે નેક રાહ; તો સંગત કરો આલ રસુલકી, જે નિત નેકી બતાવે રાહ અલાહ. ૨૬૦. ✻. જીસકા મિંતર આકેલ પુરા, તો વએ ભી હોવે એસા; આકિલકું તો આકિલ ભાવે, મિંતર જએસેકા હોવે તએસા; ધોએ મિંતર એક દુજેકું ચાહાવે, તોં જે કોઈ ચાહાવે અંત ઈલાહી; કે અલાંહતો હએ સુધબુધ પૂરા, ચાહવણુ હારેભી સુધબુધ પાઈ. ૨૬૧ જે ચાહો ખુશહાલી દીલકી, કે દીલ રહે ખુશ ગુલજાર; તો જે ભાઈ બીરાદર દીન-

કા, ઉનકા નિત. કરો દીદાર; બે ભાઈ બી-
રાદર ધીનકે, સો એક ઘર એક જીઆ; એ-
ક દુજેકું દેખ ખુશી કરે, જ્યું પીઆસું ભેટે
પીઆ. ૨૯૨. ❀. દોસ્તકું જે દોસ્ત દેખે, તો
નેનુંમેં હએ રોશની આતી; નેન સુખ વસે
ને મુખ હંસે, હેતસું ભરી રહે ઉસકી છા-
તી; તો દોસ્તી અએસી પકી કરીએં, જો
ખુદાએં કાજે પડે કબુલ; તો દોસ્તી કરો
સંગ આલ નબી, અંત છોટક દીલાવે આ
લ રસુલ. ૨૯૩. ❀. દેખો પ્રીતી દુધ પાનીકી,
દુધ લેતા પાનીકું મીલા; ગરમ હોનેકે વક્ત
પર પાની, દુધ બચાવે આપ જલા; ઉછલ
દુધ સો આગ બુઝાવે, જલતે પાનીકી કરતા
બચા; ઈસી તરાહ એક દુસરેકી, મદદ કરે

સો દોસ્ત સચાઁ. ૨૬૪.❀. ધુલ પાનીકા મી-
લાપ દેખો, અએસી કરો તુંમ મોહોબત પ્રી-
ત; મદદ કરો તુંમ એકદુસરેકી, અએસી
રખો તુંમ મોમિન રીત; એક દીલા પર હકૅ
રાજી હએ, આપ હકૅ હએ ઉસકા રફીક;
અએસે પંદકું યાદ કરો નિત, સાફ દીલી
હએ સાચા શફીક. ૨૬૫.❀. નિત ઉઠ સજીઁ
ન દેખીએં, તો હરી હોવે નેહકી વાડી; ને
હકા ફલ તો યેહ હએ, જે દેખીએં આપ
સજીઁન દેહાણી; બાંગ તો ફલે નેહકા, જે
નિત પાંણી સીંચો દીદાર; હરદંમ જીકર
જે કરો, તો તમ મન નેહ વસે આપ સિરજ-
નહાર. ૨૬૬.❀. અકલને હુશીઆરી હોવે
ઉસે, જીસકા સો અસલ હોવે ઉતૈમ; જે

કા બચ્યાઁ બોલને ન સીખે, તો તે ઉપર હએ રબ્બઁકા કરમ; પંખીઉં મને ઉતઁમ બુધ ઉસ-કી, જો નેક અસંલ ને નેક જમાલ; આદ મ્યું મને ઉતઁમ બુધ નબીજી, ઔર નબીજી કી આલ. ૨૬૭. નેક મજલિસમેં નિત નિ-ત જઈએં, સુનીએં ઈલમ ઈરફાન ઈલા-હી; નેક મજલિસમેં નિત નિત જાતે, ગ-રે અગનાન ઔર દીલકી સીઆહી; દી-લ રોશાન હોવે સાફ આઈના, ઉસમેં દીસે હક દીદાર; ખુદ મનજિલ અપનીકું પાવે, એ ફરમાયા સાહેબે ઈસરાર. ૨૬૮.

દર બયાન બદ સોહબત મીગોયદ-

ગએર દોસ્તકી સંગત સેંથી, મૌતકી

સખતી હએ આસાન; કે જીસ દીલ તેરી દોસ્તી નહીં, ઉંસથી તુઝે દુર રાખે રહેમાન; જે આપ ચાહાવે ઉસકું ચાહીએં, ઔરકા તોં ચાહણા હએ ફોક; જે તુઝે ચાહાવે સો સરજણહાર, દુનીઆં એક ન ચાહાવે લોક. ૨૬૯. ❀ નાફરમાની કીતી તેરી, જિને તુઝે નાહક ગુસ્સા દીલાયા; અએરી બાત તેરે દીલમેં ઝાલી, જે દુનીઆ કાજેં તેં ગુસ્સા ખાયા; જેર છોરૂ તું તેરા દોસ્ત જાણે, પણ કોઈ નહીં તેરા. ફરમાની; દુનીઆં કાજેં તુઝે ગુસ્સા દીલાવે, ના ફરમાની કી યે હએ નીશાની. ૨૭૦. ❀. દગા કીઆ તુઝસે ઉને, જિને તુઝે બુરી રાહ બ-

તાઈ; ઓ ઉસકે કહે તું બુરાઈ કરસી.
તો તેરે આગલ આંએસી વએ બુરાઈ.એ
બુરાઈ ઓ તેરે આગલ આઈ, ઉને કીતી
જિને દીતી સીખ; ભાઈ ઓ તુઝે હોવે અ-
કલ, તો અએસી બાત સીખ ફીર સીખ.
૨૭૧. ❁ કોઈ હુવા દુશમન તેરા, ઉને દુ-
શમનીમેં ન કીતી બુરાઈ; તો તુમને ઉસો
દોસ્ત કર બુઝા, કે યે હએ મિંતર મેરા
ભાઈ; જબ દોસ્તી હુઈ ને મીલાપ અધકેરા,
તબ વએ તુઝે દેવે દાઓ; તબ વએ ઓ ચા
હે સો કરે તુઝસે, તું હુવા રંક વએ હુવા રા
ઓ. ૨૭૨. ❁ જિને તેરી મદદ કીતી, ઓર કી
તી તુઝસેં અંત યારી; તું ઉસ યારી પર ભૂલા,
તો તેં અપની કમાઈ બીસારી; ઓ તેં કમાઈ

દુનીઆં છોડી; તોં તું હુવા મોહતાંજ;
જે તેં કમાઈ આકેબતં છોડી, તો તેં ખોયા
સદાંકા રાજ; ૨૭૩. ❀. બુરા કોઈ પાસે બ-
એઠે, ઉસકું તુમેં બુઝો શએતાન; શએતા-
નકી વએ મત સિખાવે, આખર તું હોવે પી
શેમાન; બુરેસેંથી નિત દુર ભાગો, સંગત
ન કરો ઉસ સંગ; કાલી હંડી પાંસે જે
બએઠે, તો કાલા સહી લાગે રંગ; ૨૭૪.
જે જાત અસીલ નહીં, ન કરે વએ વફાદા-
રી; જિસકા અસલં આછા નહીં, નહીં
નિભાવે દુનીઆં સારી; જે જાત અસીલ
નહીં, નહીં મામલે સાચા; સાચા નહીં
સંગત વીર; નહીં સંગત કીસી ભાટે નિ
ભાવે, પીર છોડ હોવે બેપીર. ૨૭૫. ❀. ટે

ડેકાતોં સાચા ટેડા, જએસા આપ તએસા પડછંદા; જીસકી ખોહ ટેડી વએ બાત ટેડી કરે, એ સચ કર માનો સાચી પંદા; જીને સુધા મારગ બુઝ્ઝા, સબ કામ ઉસકા હુવા રાસ; ટેડે મારગ જે કોઈ ચાલ્યા, મતલબકું નહીં પોંહોંચ્યા હુવા નિરાસ. ૨૭૬.❀. અકલમંદ આપ સંગાતી કરીએં, તો ઉસથી ના પોંહોંચે કુછ જીઆન; બે અકલકી સંગતસેંથી, ધીન દુનીઆ હોવે પીશેમાન; બે અકલકી સંગતસેંથી, તુઝે લોક બેઅકલ કહેવે; જે તેં સંગાતી બે અકલ કીઆ, તો ઉસ જએસા તુઝે સબી સમજ લેવે. ૨૭૭.❀. સોહબત સંગત બુરેકી અએસી, જએસા તુફાનમેં ચડા દ-

રીઆં બેડી; ઉસકે દીલ યું ધોખા વસે, કે બુડ્ડે બેડી ઔ હોવે ટેડી; બુરેકી સોહબત સંગતથી ડરના, ઔ થોડી બાતમેં દેવે દુખ; બુરેકી સોહબત સંગતથી એ ફેલ હોવે, કે ડરથી દીલ ન રહે એક પલ સુખ. ૨૭૮. ❀. અહેસાન કરના ઉસ જગે, જીસ જગે નહીં કરના અહેસાન; એતો બુલમ લીખાવે તેરે ઉપર, ઉસથી તું હોવે ઔલીમ માન; અહેસાન કરે માલસેં, યા મદદ કરે આપ તનસેંથી; નેક સાથ કીએ નેકી પાવે, બુરે સાથ કીએ સજા પાવે વઓથી. ૨૭૯. ❀ એકલા રહેના મરદકા ભલા ઉસથી, ઔ બએઠે બુરેકે સાથ; બુરે સાથ બએઠે બુરાઈ સીખે, ઔર કુછ ન લાગે હા-

૫૩ નિત ઉઠ નેક સંગત બએઠો, જીસથી સીખો ઈલમ નેકીઃ; જે નેક ન પાએ તો એકલા રહેના, કે બુરે સંગતથી ભલી એકી. ૨૮૦. ❁. નવે જવાન લડકે બહેલ, જીસ કે મોંહ ઉપર નહીં નીકલી હએ દાડી; જે કોઈ સંગત ઉસકી બએઠે, ઉને અપને ધીનકી રાહ બીગાડી; કિરીઆ કરો જ્યું હએ ફરમાયા, બંદગી કરો જ્યું હએ રબકા હુકમ; રબકે હુકમ માફક ચાલો, ન તિલ અધકા કરો ન કમ. ૨૮૧. ❁. બુરી ખોહ જ એસા જંગલી જનવર, સબસેં વએતો દૂર ભાગે; તો ઉસથી ભી સબ દૂર ભાગે, કીસીકા દીલ મીલને નહીં લાગે; બુરી ખોહ છોડો નેકી કરો, મિલો સભુંકે સાથ; કોઈ દી-

ન સિધ્ધ પુરૂશ ભેટે કાજ સરે, પથર સએ
ટતે લાગે હીરા હાથ. ૨૮૨. ❀. સબ આદમી-
સેં મીલાપ કરતે ડરો, કે કભી હોએ મુઝે
સંગ બુરા; એ બુરાઈ બગુના હએ અકે-
લ, એ તો જીઆનન કરે બુરા; કે આદમી
ઉં મને બોહોત દુરીજન ચોર હએ, જએ
સા હએ શએતાન; દુનીઆ માલ ચુરાવે
સો ફીર મીલે, કાંહાં મીલે બે ચોરી બએ
ઈમાન. ૨૮૩.

પિછાનત આદમીકી.

હર મરદકા તોલકર, આપ દીલ સબ-
કા પીછાન તોલ; કે તફાવત હરએક બો-
હોત હએ, સલંગ સબકા જુદા ઔર બો-

લ; જે તુઝે સમજ હએ તો પરખલે, ખ-
રા ખોટા હલકા ઔર ભારી; એ સબ સમ-
જ કર કામ પાડો, તો સુખ પાઓ ઉમરોહ
સારી. ૨૮૪. ❀. અકલ મરદકી પીછાન લે-
ની, કે જીસ વેલા વએ કહેવે બાત; કરતુ-
ત ઉસકા દેખ પીછાણો, કે કએસી હએ
ઈસ મરદકી જાત; જીભ હએ ચાડી સ-
બ બાત બતાવે, જ એસી બુધ હએ ઉસ-
કે ઘર; નીચ લખણ યું જીવ બતાવે,
જે ઉસકે જાત મને હોએ કપટ. ૨૮૫. ❀
બોલના મરદકા હએ ખબર દેના ઉસથી,
જે હોવે ઉસકે અસલ બીચ; અસીલ
કા તો બોલના આછા, બુરા બોલે જે હો
વે નીચ; અસીલ રાહ તુઝે નેક બતાવે,

ડર દીખાવે આખર દીસ; બુરેથી બાત તું બુરીં સુણે, ઔ માંને તો તુંજ ઉપર આવે રબકી રીસ. ૨૯૬.❀: મરદકા સંગાતી વઍ જાણો, જીસ સંગ વઍ રહેવે દીન રાત; મ: રદ જઍસા વઍ હોવે, બુરેસું બુરા, નેકસું નેક જાત; જે ચાહો કે પેહછાનો, કે કીસ કી ખસલત હઍ કઍસી; તો ઉસકે મિં તરસે પીછાનો, જઍસી હોવે સંગત તઍસી. ૨૯૭.❀. નેકી બદી મરદકી પીછાન, કે આપ દીલમને હઍ કઍસા; તો ખસ: લત ચલણસેં પીછાનો, કે ચલન જઍ: સેકા હોવે તઍસા; નેક આદમીં નહીં જુઠ બોલે, ન બિગાડે આપકા પારકાં કાજ ; બુરા તો જુઠા ખોટા નિરલજ, ઉસકુ

કુધ્ધુ ન આવે લાજ.૨૮૮.❀. કામ મરદ ત-
એસા કરે, અસલ ઉસકા હોવે જએસા;
કરતુત નીશાની અંસલકી, અસલ જએ-
સેકા કરતુત તએસા; જીસકી અંત સુઅં-
ત હએ, કરતુત જિસથી આછા આવે, અે
કભી ઉસથી હોવે બુરાઈ, તો આપ મન
બોહોત પછતાવે.૨૮૯.❀. ડાલી ઝાડકી
તએસી હોવે, જએસી હોવે ઝાડકી બુની
આદ; તો માં બાપ જીસકે જએસે હોવે,
બએસી હોવે ઉસકી અવલાદ; ફરજં-
ન્દ લછન ત્યું પીછાનો, કે નેક પૂતકા
હોવે નેક બાપ; જ્યું કબુતરકા બચ્ચા ક-
બુતર હોવે, સાંપકા બચ્ચા હોવે સાંપ.
૨૯૦.❀. મરતબા મરદકા વએ ચીજં હએ

જીસ ચીજં કારણ ઈને બાંધી હએ કુ-
મર; જે રખપ દુનીઆ ચાહાવે તો દૌ-
લંત પાવે, માલ પાવે ઈસ દુનીઆં
ભીતર; જે આકે બંત ખુબી ચાહાવે, તો
સુધ કિરીઆસેં સહી પાવે, જે રબઁજે-
ત ચાહાવે સો રબઁકું પાંવે, તો વલીઉં મ-
ને નામ લિખાવે.૨૯૧.❁. કીંમ્મત મરદ
કી વએ ચીજં જાણો, કે જીસકુ હએ વએ
ચાહતા; દુનીઆદારકી કીંમ્મત દુનીઆં,
કે દુનીઆં માલ હએ ઉસે ભાતા; બેહેશ
ત નેઆંમત જે હએ ચાહતા, ઉસકા વ-
હી હુઆ મોલ; અંમુલક વહી જે દીદા-
ર સુબહાન ચાહાવે, સુનો યે હજંરત શા
હકા કઓલ.૨૯૨.

૯૨ ફઝીલત કમ સુખનીકે ફરમાતા હય.

બાત વિગતકી ખુબી યે હય, કે જે કોઈ થોડા બોલે; સમજ બીચારી અએસા બોલે, જે થોડે બોલનેમેં ભેદ સબ ખોલે; થોડી બાતમેં અરથ સમઝાવે, ઉસકા ખુબ કલામ; જે સુનનેવાલા સમઝે, ફિર પુછણેકા ન રહેવે કામ. ૨૯૩. બોલનેકા અએબ યે હય, જે હોવે તુઝે બોહોત બોલના; ખુબી યે હય જે થોડે બોલનેમે ભેદ સબ ખોલના; ભાઈ અએબ હય જે બોહોત બોલીએં, ઔર બાત લંબી કરીએં; લંબી બાત કરની છોડો, રબેં ફ-

રમાન આપ સીસ ધરીએં.૨૯૪.❀. જે થોડા
બોલે સો ના પસતાવે, થોડે બોલનેમેં ન આ-
ને ચૂક; બોહોત બોલે સો બોહોત ચૂકે,
પસતાનેકા યે હએ સુલુક; થોડા બોલેસો
આપ ન પસતાવે, ન.ઉસથી કોઈ હોવે દી
લગીર; યે સુણો સદા દીલ યાદ રાખો,
ફરમાયા આપ હજરત અમીર.૨૯૫.❀.
જીભથી ભલા આવે, બુજે સહી આદમી
ઉપર; સબબ યે જે બુરા ભલા હએ, બોલ-
તા દુનીઆં ભીતર; જીભ દીતી હએ રબેં
ને, તો હરદંમ જીકર કરીએં; જીભથી ભ-
લા તો આવે, જે બુરી બાતમેં પડીએં.૨૯
સલામતીકા કપડા પહેનો, જીસકું ગએ
લ ન લાગે; સો જીભ હાથ પાંઉ બી વારો,

સબ ભલા તો ભાગે; નહીં બુરા કહે ન બુરા કરે, નહીં બુરે ઠામ જાએ; જે એ સબથી સલામત રહે, તો વએભી સલામતી પાએ.૨૯૭.
સલામત રહે આ વએ આદમીં, જે આપ જીભ અપણે વસ્સ રાખે; કઠન ન કુછ બોલે, નરમીંસેં બાત સબ સાથેં આખે; જે બુરા ન બોલે કીસી સંગ, તો સબ કોઈ રાખે ઉસ ઉપર મેહેર; જીસ મોમિન ઉપર ખલકતકી મેહેર, ઉસ ઉપર ખુદા ન આએસી કેહેર.૨૯૮.
જીભ ચુપીસેં પુરખ સલામત, ચુપ રેહેને સેં બોહોત હોવે ગુન; જીભ બાંધો ધેઆન ખોલો, આપ ચુપ રહો ઔરકી સુન; બોહોત બોલે બંધ પડે, જ્યું પોપટ

બુલબુલ મેંએંના; બોલન લાગે પીંજરે
ગાલે ગાલે, જનાવર પાસં ક્યાં હએ કીસ
કા લેએંના.२९९.❀..આદમી કું ભલાઈ ઈ-
સ મને હએ, જે અંપણી જીભ રાખે અપ-
ને વસ; મતલબ જરૂરી બાત કેહેવે,
અદકા ન બોલે સાપ કિંસ; જીભ વસ કી
એસેં આરામ કરેં, ફિરસ્તે રબિલ આ
લમીન; જે બંદા ન બોલે તો લીખનેંસે છુ
ટે, ફિરસ્તે કરામીન કાતબીન.३००❀. ચુ
પ રહેનેમેં બદનકી ખુબી, કે સુખસું રહે
વે તેરા બદન; કાયા નગરીમેં તું હએ
રાજ, ઈસમેં ધોએ દીન કીઆ હએ
વતન; હરદંમ રબૅ ધ્યાન લશકર રા-
ખો, જીભ ચાડીને ચોર બાંધો લ્યો મુલક

કા હાંસલ; તોશા કરો આપ વાટકા, તો સુખસું થાઓ જંનઁત વાસલ. ૩૦૧. સલામત રહેઆ વએ કોઈ, જિને ન કીતી ગીબત પારકી; તો સહી ગંનીમત ઉને પાઈ, મઆંરફત સરજનહારકી; જિને પીછાનેઆ અલાઁહકું, ઔર બુઝાકે એ બંધે હએ સબ રબઁકે; વએ ના કીસે બુરા કહેસી, ઔર નેકી કરસી સાથ સબકે. ૩૦૨. ચુપ કર રહીંએં ચાહો ન કરીએં, અચાહ હોકર રહીએં આપ; બોહોત બોલેમેં બંદન આવે, ચાહના બડા હએ દીલકું સંતાપ; બોહોત બોલે સો બોહોત માર ખાવે, જયું નૌબત માંદલ ઔર સબ સાજ; ચાહેના ચલતી ચૌદિસ ભટકે, અચાહ તે હએ સબકે સર

તાજ. ૩૦૩

હસદકા બાબ

જે કોઈ પારકા હસદ કરે, તો સબ દેવે ઉસકું વોહી લછન; કે ઔરકું ખુશી દેખ વ- એ જલમરે, એક પલ ન મરે ઉસકી જલ ન; ગજબ ખુદાએકા હુએ ઉસ ઉપર, ઉ સકી હસદ કરના હુઈ ખોએ; પર બુરા ચાહાવે આપ ભલા ચાહાવે, તો બુરાઈ સબ ઉસ આગલ આવે સોએ. ૩૦૪. જિ સ કિસીકું હસદ આયા, એક પલ નહીં ઉસકું સુખ; ઉને દુનીઆમેં આપ કારને, મુલ લીઆ સબ દુખ; જે તુજ અકલ હો- વે, તો કાંએ દુખ લેવે, અપણે જીવકા સુખ

બેચ; હસદ ભરાંના જે કરે સો જલ મરે, ઉસકું કુછ નહીં નફા હેય. ૩૦૫. જેતી દુશમની દુનીઆ માંહે, ઉસ સબથી સલાહ હોવે; પર દુશમની જે હસદ કેરી, અએસા કોએ નહીં જે ઈસકું ખોવે; ખુનથી બડી દુશમની નહીં, ઉસથીભી સલાહ હોવે નેહ; પણ હસદકી દુશમની અએસા, જીસકા કભી ન આવે છેહ. ૩૦૬. ખરાબી હએ હસદ કરનહારકું, વએ તો આપેં હસદથી હોવે ખરાબ; હસદથી વએ જલતા રહેવે, જ્યું આગથી દેખો જલે કબાબ; હસદ કીએસેં આપ ખરાબી, જે હસદ કરે ઉસે નહીં સુખ; તો હસદ કરનાં સો આપ સુખ બેચનાં, ઔર મુલ લે

ના હય્એ ફોકટ સબં દુખ. ૩૦૭.❀ ખરાબી
હય્એ ઉસ્સ કિસીકું, જીસંકી હય્એ બુરી સુર
તને બુંરી ઓઆએ; વય્એ તો સહી ખરાબ હુ-
વા, જીસકે બુરે હુય્એ હંએં યે ધોય્એ; એ દો
નુંમેં એકલી હોય્એ આછી, તો કોય્એ કરે
ઉસે પાય્આર; બે સુરત આદત દોનું બુરી,
વય્એ તો સહી હુવા હય્એ ખુઆર. ૩૦૮.❀.
પસતાવા હય્એ ઉસ કિંસીકું, બે ખુદાએકે
ખાસુંસે રાખે કીના; કયામતકે દીનતો વ-
એ પંસતાવે, કે ખાસુંકે કીનેસે ભરા હય્એ
જીસકા સીના; ખુદાએકે ખાસતો રસુલિ-
લાઁહ હય્એં, ઔર રસુલકી આલ પાક;
આલ રસુલસે બે કીના રાખે, વય્એ તો આ-
ખર હોવે હલાક. ૩૦૯.❀. કીના છોડો ગુ-

સ્સા ન રાખો, કિસી મોમિનકા દીલ ન ક-
રો રંજ; એ નસીહત સુનો આપમેં રાખો,
સીનેકી પેતીમેં સંગરો ગંજ; ગુસ્સા કી-
ના જે આપ મન રાખે, તો ઉસ દીલ દુખ વ-
સે દિન રએન; સારા જહાન ઉસ નજર
તંગ દીસે, ઈસ દુખસેં આપ સદા તંગ રે-
હેવે બેચએન. ૩૧૦. એક ગુનાહ તો બો-
હોત બોહોતેરા, હજાર બંદગી થોડી; એક
ગુનાહ જિને રબકા કીઆ, ઉને ઉમર ક
માઈ બોડી; બંદગી તો નિત નિત કરીએ
ન કરીએ એક ગુનાહ; જે મણ સોના ને
ટાંક તાંબા મિલે, તો કાલા પડે સબ સોના
૩૧૧. હસદ કીના છોડો ભાઈ, દીલસેં
નીકાલો હસદ ઔર કીના; હસદ કીને સું

કાએકું:જલતે, કબ લગ:હએ તુઝે દુનીઆં મેં જુના; નબી ઓલીઆં સબ ચલે બત હ-એં, એ:દુનીઆં તો હએ ખીઆલે ખાબ; ચેતબાઈ કર નેક કમાઈ, હએ તુઝકું ભી જાંનાં શિતાબ. ૩૧૨. જુબાંકા તાબા ચોટ હએ, ઉસકા સો અદકા હોવે દરદ; લોહોકે ઘાહ સું એ ઘાહ અદકા, પણ લાગે ઉસકું જે હોવે મરદ; મરદ ઉપર પડે લોહકા ઘાહ; તલવાર ખંજર ભાલાને તીર; ઉ-સકું એસા નહીં લાગે, જએસી લાગે ગાલી જે કોઈ કેહેવે બેપીર. ૩૧૩.

દર બયાન હિંમ્મત મીકરમાયદ.

હિંમ્મત બડી ઈમાન નીશાની, ભાઈ બડી રાખો અપણી હિંમ્મત; જિસ કિસીકી હિંમ્મત બડી, ઉસ ઉપર સહી આવે રબ્બકી રહેમત; રબ્બકી રહમત સો ઈમાન પુરા, ઉસથી આરામ પાવે જીવ ઔર તન; રબ્બકી રહમત સબ આસા પુગે, અધકા હોવે માલ ઔર ધન. ૩૧૪. જિસ કિસીકું હિંમ્મત બડી; ઉસકું બોહોત હો એસી ગંમ; દુનીઆ ચાહાવે તો બોહોત ચાહાવે, જેતી પાવે તિસે બુઝે કંમ; જે મઆરેફત ચાવે તો ચાવે અધકી, જે પાવે ઉસથી આરાંમ; તો હિંમ્મત બડી ઉસે ગંમ અધકેરા, પણ બીના હિંમ્મત ન હો એસી કાંમ. ૩૧૫. હિંમ્મત બડી ઉસે ગંમ અધકેરા; જિસે જ

એસી હિંમ્મત વે એસા ગંમ; હિંમ્મત બડી તો સબાબ અદકા ચાંહાવે, જે કાંમ કરે ઉસે બુઝે કમ; બડી હિંમ્મત તો ખુદાએ કે ખાસુંકી, જે હરદમ ચાહાવે આપ કે માઈ; ગંમ ઉનકું જે હમ નામ કમાવે, ઉમર ચલી જાવે ભાઈ. ૩૧૬.✽ જે કોઈ ચાહાવે આપ કિંમ્મત, કે મરતબા મેરા બડા હોએ; તો હિંમ્મત બડી પએદા કરે, ઉસથી બડે હોવે યે દોએ; જિસ કિસીકી હિંમ્મત બડી, ઉસથી જે કોઈ કરે આસાંન માલી; તો વએલી ઉસે બોહોત કુછ દેવે, ઔર બુજે કે ઈસકી હિંમ્મત હએ આલી. ૩૧૭.✽ સીસ કાયા ઉતંમ હએ, હિંમ્મત કા રબંને કીઆ મુકામ; જે ભેદ તુજ ઘટ સ-

આવે, તો જુજે કે સીસ ઉસકા હએ ઠામ; જબતક જીવ સબ ઘટ વસે, તબ લગ કાયા કામેં કરે કમાઈ; જબ સીસ ઠામ તું જીવ ઠેહેરાવે, તબ વહી ઝુંકર સુઝે જે હએ ફરમાઈ. ૩૧૮. હિંમ્મત બાંધો ઝુંકર જગાઓ આપ ઉલટ હક અંદર દેખ; એ જાહેર બાતેન જે કુછ દીસતા, હક સહી હએ સબમેં એક; હક બીના કુછ ખાલી નાહીં, તું કિતકું ઢુંઢન જાવે; આપ ફના મહવ હો ઉસમેં, તો તું રાજે રમજેંકું પાવે; ૩૧૯. અદલસેંથી આદીલ કિલાયા, દેખો બાદશાહ નૌશારવાન; સખાવતસેંથી સખી કિલાયા, હાતમતાઈ જગમેં અયાન; ઔર હિંમ્મતસેં દેખો રૂસતમ, પહેલવાન વોહ નામ ધરાયા; એ

સબ આૈબી હિંમ્મત હો ગએ, બીના હિંમ્મત કો
ઈ કામ ન આયા. ૩૨૦.❀. હિંમ્મતસેંથી ઘોડા
જંગમેં જીતે, ફૌજમેં ઉસકા રહેવે નેક નામ;
હિંમ્મતસેં સુરા સંન્મુખ બને, માર દુશમન
કું છુડા દેવે ઠામ; હિંમ્મતસેં ગવાંસ પએઠ
દરીઆમેં, અમુલક મોતી ઉપર લેઆએ;
ત્યું હિંમતસેં ધીન કમાવે. સોઈ જગમેં વ-
લી કિલાએ. ૩૨૧.❀. હિંમ્મતસેં હાથી ચોટ
લગાવે, બકર સખત કિલ્લે સું અટકે; છોટા
શેર હિંમ્મતસેં બકર, એેસે મસ્ત ફીલકું મા
ર પટકે; એેસે શેરકું મરદ સો મારે, જિસકું
હિંમ્મત હોવે રફીક; સાહેબ હિંમ્મત ધીન
ચલાવે, જિસકું હિંમ્મત હોવે શફીક. ૩૨૨.
સાચા ધીનસો નબી ચલાયા, શર આં ચલા

યા સીધી રાહ; આંલી હિંમ્મતસેં સબ ધીનું પર, ફતેહ પાએ બફજલે ઈલાહ; નુરં ઈલાહી અવ્વલ થાસો, આખર જગમેં પાયા જંહુર; એ-સી ધીનકે તાબે હોવે, ઉસમેં રોશન હોવે રબ્બ કા નુર. ૩૨૩.❀ ખતમ કીઆ ઈસ કલામકું, સબ બેંહેર કહેં સુણાયા; સો પડો સીખો ઔર સુનો સુનાઓ, યું મૌલાને હુકમ ફરમાયા; ચાર તરીક હએં ઈસમેં બેંહેર, બે સમજે સો હો-વે કામિલ; હરએક હરફમેં હએ હકશનાસી, પણ પાવે સો બે હોવે આમિલ; ૩૨૪.❀. હકશનાસી ખુબ હએ ભાઈ, નાહકસેં મન વાર; બેંહેર બાતેન હકતઆંલાકું, હરદમ નહીં બીસાર; એક દંમ પર દો શુકરાને, લાજંમ હકકે બન; સાસ ઉસાસ બે આતા જાતા, સો બડી

નેઅંામત હએ માંન. ૩૨૫.❀ સાસ ઉસાસેં સ-
મરન કરલે, ઔર હિરસ હવા સબ છોડ; હ
ક ભીના સબ હિરસ હવા હએ, તું હકસે મોહ
બત જોડ; જે જે સુખ દુનીઆં ઉકબાકે, સ
બસેં દીલકું વાર; જો પાવેંગા વસલ હકકા,
તો એ સબ રહેંગે તાબેદાર. ૩૨૬.❀ હક કીતો
કુછ શકલ શબી નહી, ઔર મકાન હએ
લા મકાન; લામકાંસે તહતસરા લગ, જે
કુછ મખફી અયાન; જાંહેર બાતન જે કુછ
દીસતા, જે કુછ સુનંતા કાન; હક ભીના
તો ખાલી નાહીં; યે નુકતા ખુબ પહેછાન. ૩૨૭
ઈસ બાત નફીકા આપેં હકને, મુખપર પર
દા લીઆ; ધમ મારનેકી કુદરત નાહીં, અ-
એસા છંદ બરેછંદ કીઆ; જીસપર કરમ

કરે વો આપેં, ઉસકું આંપેંહીં આપૂ જુબને; ઈલમ ઉંલમા કામિલ મુરશદ, બંદ્કર આપ સુબવે. ૩૨૮. અવ્વલ આખર બંહેર બાતન, ધિસતા સુનતા સો હએ; હએ સબહી મેં સબસેં ન્યારા, ઔર નહીં સબ વોહ હએ; મએં ઔર તું કી દુઈ છોડકર એક દેખ, કુછ ધો નહીં હએ; અએસા સમજ રના હો ઉસમેં, તું નહીં તબ વોહ સહી હએ. ૩૨૯.

તમામ શુદ.

ફેહરિશ્ત.

સફા.

